Тошкент ҳақиқати

РЎЗНОМА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 191 (10.187).

1991 йил
2 октябрь
чоршанба

Баҳоси 8 тийин.

Вилоят ижтимоий-сиёсий рўзномаси

Ҳосил—91 • «ҲОСИЛ 91» • *Ҳосил—91*

ҲАММА ТЕРИМ МАШИНАЛАРИ—ДАЛАДА

Тошкент вилояти пахта далаларида терим мавсуми энг чўққисига чиқди. Бу ерда ҳосилни оммавий равишда машиналар билан териш бошланди, бунинг натижасида давлат буюртмаси режасига нисбатан кундалик ўсиш 6 фоизгача кўтарилди.

— Вилоят пахтакорлари қисқа муддатда 124 минг гектар ердан хом ашёни териб олишлари керак, — деди Тошкент вилоят деҳқончилик-саноат уюшмаси пахтачилик бўлимининг бошлиғи З. Махсумов. — Хўжаликларда 2724 та пахта териш машинаси бор. Уларнинг барчаси пахта далаларига олиб чиқилди. Ҳар бир механизаторнинг бир кунда терган пахтаси ўртача 5—6 тоннани ташкил этади.

«Оқ олтин» терими мавсумининг юқори суръатлари деҳқонларнинг бутун қишлоқ хўжалик мавсумидаги меҳнати билан таъминланган. Ғўзаларни яхши парвариш қилиш туфайли барча майдонларда салмоқли ҳосил тўпланди, ҳар туп ғўзада 12—13 тадан кўсак ҳосил қилинди. Бу ҳар гектардан ўртача 27—30 центнер хом ашё олиш мумкинлигини билдиради.

(ЎзТАГ мухбири).

КУНИГА 10 ФОИЗДАН

ПИСКЕНТЛИК пахтакорлар йиғим-терим мавсумини уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар. Терим суръати кун сайин ортиб бораяпти. Ноҳияда Охунбобоев номли жамоа хўжалиги пахтакорлари карвонбошиликни қўлдан бермаяптилар. Куни кеча хўжалик деҳқонлари давлатга 134 тонна «оқ олтин» топширдилар. Бу йиллик режанинг 3,42 фоизини ташкил этади. Терилган пахтанинг асосий қисми машина бункерларидан тўкилди. Бундай улкан натижани қўлга киритишда, айниқса, Холиқул Маҳмудов бошлиқ бригада деҳқонларининг ҳиссаси катта бўлди. Уларнинг ҳозирги кунгача уйган хирмони 109 тоннадан ошиб кетди. Кунига йиллик режанинг 10 фоизи миқдорида пахта тайёрлашиб, марра сари яқинлашмоқда. Асосий эътибор техникадан унумли фойдаланишга қаратилганлиги яхши самара бермоқда. Рашид Алимов, Олим Комилов каби механик ҳайдовчилар кунига 9—10 тоннадан пахта теришга эришмоқдалар.

Т. ҚОСИМОВ.

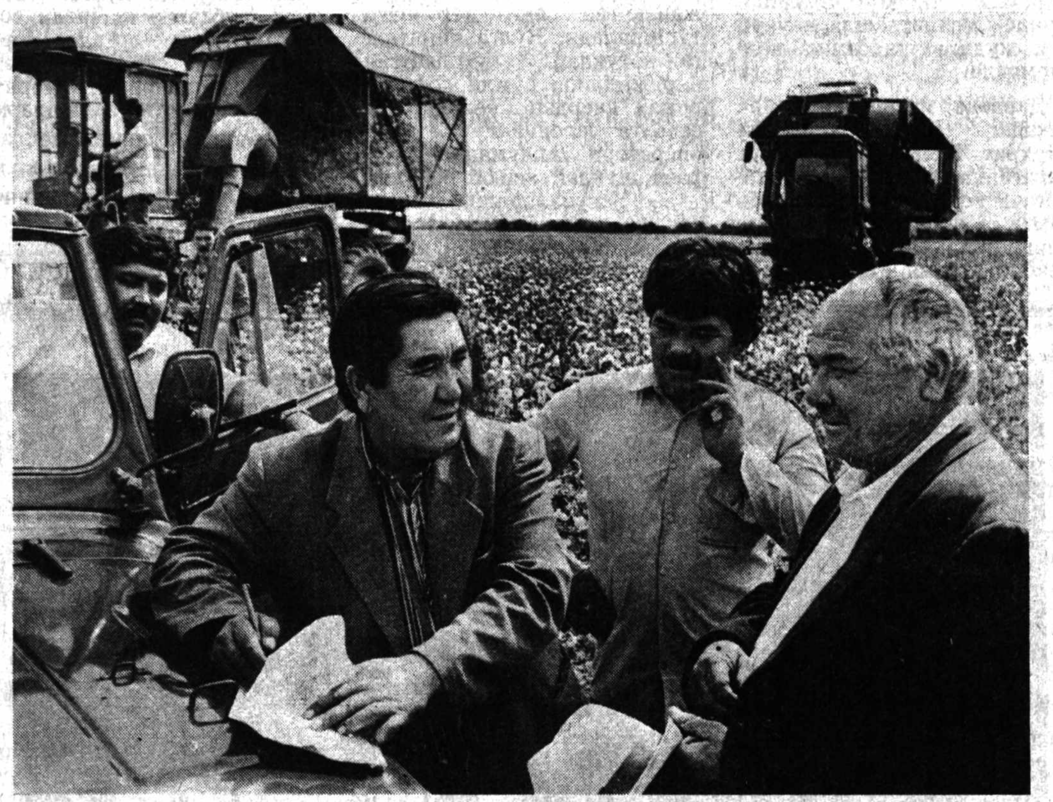

● БЎКА ноҳиясидаги «Бўка» давлат хўжалиги пахтакорлари бу йилги мавсумни кўнгилдагидек ўтказмоқдалар. Мавжуд 1300 гектардан 3 минг тонна «оқ олтин» йиғиштириб олишни режа қилган деҳқонлар кунлик суръатни тобора ошириб бормоқдалар. Ҳосилнинг асосий қисми машиналарда териб олинади. Айни кунларда далада 29 та терим машинаси тўхтовсиз ишлаяпти. СУРАТЛАРДА: (юқорида) хўжалик директори Қулмурот Иброҳимов, механизатор Худойберган Турғунбоев ва бригадир Алимбек Туймановлар кунлик суръатни чамалаб кўрмоқдалар; терим машиналари далада.

Суратчи А. МАЛЬЦЕВ.

ПАХТАКОРЛАРГА ХИЗМАТ КЎРСАТИЛАДИ

Вилоят соғлиқни сақлаш бўлими мудири Матлуба Файзуллаевна Бекнозова йиғим-терим мавсумида аҳолига кўрсатиладиган тиббий хизмат юзасидан аниқ маълумотларни айтиб берди. Бу йил ҳам қишлоқ районларидаги барча даволаш муассасалари ходимлари ўзларини ҳар қачонгидек пахтакорлар деб ҳисоблайдилар. Дала ишлари билан банд бўлганларга хизмат кўрсатиш мақсадида 47 та қишлоқ участка касалхонаси, 124 та амбулатория-поликлиника, 646 та фельдшер-акушерлик пунктлари, 5 та районлараро ихтисослашган тиббий бўлимлар, 4 та тез ёрдам станцияси ва 17 та тез ёрдам бўлимларидан бригадалар ажратилган.

Пахтакорларнинг илтимосларини ҳисобга олиб поликлиникаларда хизмат вақти дала меҳнаткашлари учун энг қулай муддатларга кўчирилди. Касалхоналар, тез ёрдам станциялари эса кунутун ишлашга шай қилиб қўйилди. Барча қишлоқ районларидаги марказий шифохоналарда кўчма тиббий амбулаториялар ташкил этилди. Фельдшер-акушерлик пунктларига марказий шифохоналарнинг энг малакали врачлари бириктирилди.

Теримда иштирок этадиган ҳашарчиларнинг сонига қараб, вилоят даволаш муассасаларидан яна қўшимча врачларни жалб этиш ҳам кўзда тутилган. Вилоят касалхонаси қошида эса районлардан тушган талаблар бўйича хизмат кўрсатишга мосланган шифокорлар маслаҳатчи гуруҳи ҳам ташкил этилди.

— Биз айниқса, бу мавсумда дефолиацияда ишлаган шахсларни кўрикдан ўтказишга кўпроқ эътибор бердик,— дейди М. Бекнозова, — уларни бирма-бир тиббий назоратдан ўтказдик. Касалликларга чалинганларни даволаш йўлга қўйилди. Шунингдек, аҳоли орасида юқумли хасталикларнинг олдини олиш, санитария қоидаларига риоя этиш, саранжом-саришталик мавзулари билан боғлиқ тушунтириш ишлари олиб борилмоқда. Бунда вилоят «Саломатлик» маркази шифокорлари фаол иштирок этаётирлар.

Теримчилар вилоят «Фармация» ишлаб чиқариш бирлашмаси ғамхўрлигидан ҳам мамнунлар. Бирлашма дала шийпонлари учун 11 минг 800 та, транспортларга ўрнатишни мўлжаллаб 5 мингта, оналар ва болалар эҳтиёжига керакли 21 минг 100 та дорихона тайёрлаб берди.

КОМИССИЯЛАРНИНГ НАВБАТДАГИ МАЖЛИСИ

30 сентябрь куни Ўзбекистон Компартиясининг фавқулодда XXIII съезди Ўзбекистон халқ демократик партияси Дастури ва Уставини тайёрлаш юзасидан тузган комиссияларнинг навбатдаги мажлислари бўлди.

Ишчи гуруҳлари тайёрлаган ҳужжатларнинг бир неча лойиҳаси кўриб чиқилди. Бўлиб ўтган муҳокама натижаларини, мажлис қатнашчилари айтган мулоҳазалар ва таклифларни ҳисобга олиб, яқин вақт ичида уларни узил-кесил ишлаб чиқиш ҳамда Ўзбекистон халқ демократик партияси таъсис съездига тайёргарлик кўрувчи ташкилот комитетининг муҳокамасига киритишга қарор қилинди.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

МАМЛАКАТЛАР • ОДАМЛАР • ВОҚЕАЛАР

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● **АВСТРИЯНИНГ** бутун раҳбарияти канцлер Ф. Враницкий ҳамда вице-канцлер Э. Бузек бошчилигида 30 сентябрь куни Москвага жўнаб кетди. Бу сафар давомида канцлер СССР Президенти М. С. Горбачев, «муваққат ҳукумат» раиси И. Силаев ҳамда РСФСР президенти Б. Ельцин билан учрашиши кўзда тутилмоқда. Шундан сўнг бутун делегация Бойқўнғир космодромига учиб кетади. Чунки, 2 октябрь куни Совет—Австрия қўшма экипажи биргаликда коинотга парвоз қилади.

● **ЯПОНИЯДА** чиқадиган «Нихон кэйдзай» иқтисодий рўзномаси 1995 йилга бориб СССРдаги ишсизлар сони 40 миллион кишига етиши мумкин, деб тахмин қилмоқда. Бу мамлакатдаги ижтимоий вазиятни янада чигаллаштириши турган гап. Лондоннинг нуфузли инвестицион банкларидан бири — «Кредит сюисс-ферст Бостон» маъмурияти ҳозир жаҳон ахборот воситаларида қайд қилинган СССРдаги ишсизлар сони камайтириб кўрсатилган, деди. Мазкур банк мутахассисларининг фикрича, СССРда ҳозир ишсизлар 3 миллион эмас, балки, 8 миллионга етади. Лондондаги обрўли тадқиқот марказлардан яна бирининг таъкидлашича, шу йилнинг охирига бориб, Совет Иттифоқидаги ишсизлар 16 миллион кишини ташкил этиши мумкин.

● **16 ЙИЛЛИК** муҳожирликдан сўнг Анголадаги мавжуд тузумга қарши курашган УНИТА ҳарбий гуруҳининг раҳбари Жонас Савимби Ангола пойтахти Луандага қайтиб келди. Уни УНИТА тарафдорлари ҳисобланган жуда кўплаб кишилар кутиб олдилар.

● **ЗАИР** президенти Мобуту мамлакат пойтахти ҳамда бошқа ерларда кейинги кунларда бўлиб ўтган тўс-тўполонлар ва тартибсизликлардан сўнг ҳокимиятни сақлаб қолиш мақсадида қатор тадбирларни амалга оширди. У оппозицияда турган партиялардан бирининг раҳбари бўлган Этьен Тшисекедини бош вазир этиб тайинлади. У яқин кунлар ичида бошқа партиялар ҳамда ҳаракатлар билан маслаҳатлашиб, миллий бирлик ҳукуматини тузишга уриниб кўради.

Э. Тшисекеди демократия ва ижтимоий тараққиёт иттифоқи партиясининг раҳбаридир. У шу йилнинг 22 июлида ҳам бош вазирликка тавсия этилган эди. Лекин у пайтда Э. Тшисекеди бу лавозимни эгаллаш учун розилик бермаган эди.

● **ЭРОН** билан Ироқ ўртасида давом этган саккиз йиллик уруш йилларида ўлжа олинган юзлаб Ироқ танклари таъмирланиб, сафга қайтарилади. «Ислом инқилоби посбонлари» қисмларининг қўмондони, бригада генерали Мустафо Изодий шундай деди. Эрон қуролли кучлари қўмондонлиги томонидан тузиб чиқилган дастурга биноан ҳарбий машиналарни қайта тиклаш ишлари бошлаб юборилди. Ҳозиргача шундай танклардан 50 таси тикланди, деди М. Изодий.

● **ГАИТИ** пойтахти Порт-о-Пренсадан олинган хабарларга қараганда, у ерда давлат тўнтариши қилишга уриниб кўрилган. Мамлакат президенти қароргоҳи томон ўқлар узилган. 15 киши ҳалок бўлган, 120 киши жароҳатланган.

● **ИНДОНЕЗИЯДАГИ** Банда-Ачех шаҳрининг маъмурияти жиноятларга қарши шариат йўллари билан курашишга қарор қилди. Шаҳар мэри Ифрзал Юнуснинг айтишича, «енгил табиатли» аёллар қўлга тушса, уларнинг сочи тагтуби билан устарада олинади, шундан сўнг шаҳар кўчалари бўйлаб сазойи этиладилар.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

МАМЛАКАТЛАР • ОДАМЛАР • ВОҚЕАЛАР

ХАТЛАР, ТЕКШИРИШЛАР, НАТИЖАЛАР

ТАРТИБ ЎРНАТИЛАДИ

Йўловчи П. Умаралиев редакцияга ёзган хатида «Олмалиқ — Тошкент» ҳамда «Олмалиқ — Нурobod» оралиғида қатновчи автобуслар белгиланган вақтда юрмасликлари, йўловчилар тўхташ жойларида соатлаб кутаётганликлари, бу ҳам етмагандек ҳайдовчиларнинг ўта қўполлигини хабар қилган эди.

Хатни текшириш ва тегишли амалий тадбирлар кўриш учун вилоят йўловчиларни ташиш автотранспорт концернига юборилган эди.

«Ташоблпасстранс» концерни бошқарувининг раиси С. Н. Раҳматуллаевдан юқоридаги мазмундаги хатга жавоб олинди. Унда текширишда хатда кўрсатилган камчиликлар тасдиқланганлиги айтилади. Давлат белгиси 39—09 бўлган «Олмалиқ — Тошкент» оралиғида қатновчи автобуснинг ҳайдовчилари М. Акбутанов ва С. Шергин йўловчиларга қўполлик қилгани учун жиддий огоҳлантирилган. «Олмалиқ — Нурobod» оралиғида қатновчи автобуслар айрим кунлари эҳтиёт қисмлари етишмаслиги сабабли белгиланган миқдорда чиқмаган. Бу ҳол кишиларнинг норозиликларига сабаб бўлган.

Шу кунларда кўрсатилган йўналишлардаги автобуслар ҳаракатини назорат қилиш Олмалиқ автобус-таксомотор парки директорининг муовини Р. Биковга топширилди, дейилади жавоб охирида.

ТАШКИЛИЙ КОМИТЕТ ЙИҒИЛИШИ

Ўзбекистон халқ демократик партияси Тошкент вилоят ташкилий комитетининг навбатдаги йиғилиши бўлди. Йиғилишни вилоят ташкилий комитети раисининг муовини Ш. И. Жалилов бошқарди.

Биринчи йиғилишда вилоят шаҳар ва районларида фаоллардан иборат ташкилий комитетлар тузилиши хусусида келишиб олинган эди. Кечаги йиғилишда ана шу комитетларнинг таркиби кўриб чиқилди.

Жойларда бўлган вилоят ташкилий комитети аъзолари ишлар ҳамма ерда ҳам кўнгилдагидек кетмаётганлигини таъкидладилар. Айниқса, Тошкент районида фаоллар сусткашликка йўл қўяётганлиги ташвишли ҳолдир. Таркибий тузилиш ҳақида ҳам баҳс-мунозара бўлди. Ангренда шаҳар Кенгаши аъзоларидан 5 киши ташкилий комитет таркибига киритилган бўлса, Бекобод районида ҳозирги кунда район партия комитетида ишлаб турган 5 киши ҳам ана шундай комитетга аъзо қилиб олинганлар. Бир қанча тортишувлардан сўнг вилоятдаги барча шаҳар ва район ташкилий комитетларининг таркиби тасдиқланди.

Иккинчи масала бўйича Чирчиқ, Янгийўл шаҳарлари ҳамда Бекобод, Тошкент районлари ташкилий комитетлари вакиллари чиқишиб, Ўзбекистон халқ демократик партияси Тошкент вилоят ташкилоти таъсис конференциясини тайёрлаш ва ўтказиш бўйича олиб бораётган ишлар тўғрисида ҳисобот бердилар.

• ОБУНА—92

Тошкент ҳақиқати

ҚАДРДОН РЎЗНОМАНГИЗГА ЁЗИЛИШНИ УНУТМАНГ!

1992 йил учун рўзнома ва ойномаларга обуна давом этмоқда. Бошқа нашрлар қатори «Тошкент ҳақиқати» рўзномасига ҳам барча алоқа бўлимларида обуна қабул қилинмоқда.

«Тошкент ҳақиқати»нинг бир йиллик обуна баҳоси — 25 сўм 68 тийин, ярим йилга 12 сўм 84 тийин, уч ойга эса 6 сўм 42 тийин.

Ҳурматли муштарийлар! Фурсат ғаниматлигида ўз рўзномангиз — «Тошкент ҳақиқати»га обуна бўлишга шошилинг!

•*Муҳарририятга мактуб*

БОҒЧАМИЗ ҚАЧОН БИТАДИ?

Ҳурматли муҳарририят! Мен рўзномангизнинг азалий ихлосмандиман. Бирон ерда камчилик кўрсам, то у тугатилмагунча менга тинчлик бермайди.

Облиқ қишлоғидаги эски боғчада 80 га яқин жажжи ўғил-қизларимиз тарбияланади. Боғча биноси ночор аҳволда. Қишда болалар 29-ўрта мактабдан ажратиб берилган 3 та хонада жон сақлашади. Боғча болалари билан мактаб ўқувчиларини бир кўз ўнгингизга келтиринг-а.

Катталар ана шу муш-кулни ҳал қиламиз, деб иш бошлашганига ҳам уч йилдан ошди. 118-Оҳангарон миллий территориал сайлов округидан СССР депутатлигига номзоди кўрсатилган «Узбекрезинотехника» бирлашмасининг бош директори И. Искандаров ўша вақтда сайловчилар билан учрашганда 180 ўринли янги замонавий боғча қурилишини ўз оталиғига олганлигини айтган эди. Дастлаб ҳали айтилганидек ишлар тезкорлик билан олиб борилди. 1991 йилнинг сентябрида фойдаланишга топшириш режалаштирилиб, шунга яраша ишлашди.

Кейинчалик боғча қурилишидаги бунёдкорлар аҳён-аҳёнда кўринадиган бўлиб қолишди. Боғчада асосий ишлар деярлик тугалланган бўлса ҳам унинг атрофини ободонлаштириш, тўсиқлар ўрнатиш, иситиш системалари, озиқ-овқатлар сақланадиган омборхона қурилишлари А. Саакяннинг эътиборсизлиги сабабли қачон тугалланишининг охири кўринмайди. Бу ҳақда шаҳар рўзномасида ҳам ёзилди-ю, негадир А. Саакяннинг иш услубида ўзгариш бўлмади. Ўғил-қизларимизнинг «Боғчамиз қачон битади?» деган саволларига аниқ жавоб олиб берарсизлар, деган ниятда муҳарририятга шу хатни йўлладим.

Т. ШЕРАЛИЕВ,
Ангрен шаҳар,
Облиқ қишлоғи.

ҚИШЛОҚДА... КОНСЕРВА ЗАВОДИ

ОҲАНГАРОН фақат ғаллачилик ва чорвачилик билангина эмас, балки мевачилик, сабзавотчилик ҳамда узумчилик билан ҳам шуғулланадиган ноҳиялардан биридир. Бу ердаги хўжаликлар сабзавот, мева ва полиз экинлари маҳсулотларини етиштириш бўйича вилоятда салмоқли ўринлардан бирини эгаллаб келади. Фақат шу йилнинг ўзида ноҳия хўжаликларининг 6000 тонна помидор, 3000 тоннадан кўпроқ турли сабзавотлар, 1390 тонна полиз экинлари маҳсулотлари, 4400 тонна мева ва 2875 тонна узум етиштиришни кўзда тутилган.

Албатта, ишлаб чиқарилган бу маҳсулотларнинг бир қисми давлат тайёрлов пунктлари орқали сотилса ҳам анчагина озиқ-овқатлар вақтида пул қилинмаслиги оқибатида исроф бўлар, ёки сув текинга пулланар, айримлари эса чорва учун озуқа сифатида ишлатиларди. Бундан ташқари ноҳияда помидор, шунингдек боғдорчилик маҳсулотлари етиштириш йил сайин кўпайиб бораётганини эътиборга олсак, баъзи янги муаммоларни келтириб чиқарган омиллар ҳам кўзга ташланарди. Тўғри помидорнинг анчагина қисми томат қилиш учун Янгийўлдаги консерва заводига юбориларди. Бироқ масофанинг узоқлиги, транспорт ҳаражатлари билан қўшиб ҳисоблаганда хўжаликлар учун каттагина иқтисодий зарар келтирарди.

Ноҳия раҳбарлари бу муаммони ечиш ҳақида жиддий бош қотирдилар ва ўз таклифларини ишлаб чиқиб, Оҳангаронда консерва комбинати барпо этиш тўғрисида Янги Тошкент консерва комбинати раҳбарларига мурожаат этдилар. Таклиф ижобий ҳал этиш учун қабул қилинди. Қисқа фурсат ичида «Оҳангарон» давлат хўжалигининг маркази бўлган Енариқ аҳоли пунктидаги эски вино заводи қайта реконструкция этилиб, унинг ўрнида Янги Тошкент консерва заводининг 3-филиали очилди.

Яқинда Енариқдаги консерва заводи тўла қувват билан ишга туширилди. Бу ерда ҳозироқ аъло навдаги помидор шарбатлари, томатлар, олма, узум ва бошқа меваларнинг шарбатлари тайёрланиб, консерва қилиняпти ва фақат жумҳуриятимиздагина эмас, балки Иттифоқнинг турли шаҳарларига олиб борилиб, аҳолига сотилмоқда.

— Заводимизнинг ҳозирги қувватида бир кунда 150 тоннадан кўпроқ помидорни қайта ишлаш мумкин,— дейди корхона бошлиғи Шуҳрат Мелиев.— Бир йилда эса 6 миллион шартли банкада томат ва помидор шарбатлари ишлаб чиқара оламиз. Яқинда қардош Югославияда ишланган АС—200 ускунаси ўрнатилди. Бу эса бир йил мобайнида 3,5 минг тонна узум, 2,5 минг тонна олма шарбатлари тайёрлаш имконини беради. Бу ускуна корхона учун кони фойда бўлди.

Дарҳақиқат, янги ускуна туфайли заводда бир кеча кундузда 6—7 тонна помидор томати, 100 тонна узум ва 70 тоннадан ортиқроқ олма шарбатлари ишлаб чиқариш имкониятлари бор. Консерва заводи ноҳия хўжаликларидан помидорнинг бир килограммини 35, олмаларнинг килограммини 40 тийиндан, узумнинг бир килограммини эса 1 сўмдан сотиб олмоқда.

— Бу биз деҳқонлар учун жуда қулай,— дейди Оҳангарон давлат хўжалигининг бош ҳосилоти Турғунбой Қўчқоров.

—Кечагина Янгийўл консерва заводига помидорнинг килограммини 17 тийиндан, ўшанда ҳам ўзимизнинг транспортимиз билан олиб борардик. Олманинг харид нархи 24 тийиндан ошмас эди. Енариқда консерва заводининг ташкил этилиши қишлоқ меҳнаткашлари учун ҳам жуда катта фойда келтирмоқда.

Дарвоқе, иқтисодий фойда ҳақида. Корхона бошлиғи Шуҳрат Мелиевнинг гапига қараганда, шу йилнинг охиригача корхона бир миллион сўмга яқин соф даромад олиш билан бирга заводни реконструкция этишга сарфланган 670 минг сўм қарздан ҳам бир йўла қутилади. Ҳозир заводга турли ҳажмдаги шиша банкалар, темир ва тунукадан ишланган идишлар, помидор, бодринг, олма, бақлажон, саримсоқпиёз ва бошқа сабзавотлардан консерва тайёрлашга мўлжалланган воситалар келтирилмоқда. Тайёрланган консервалар ноҳиянинг дўконларига, қўшни шаҳарлар ҳамда вилоят ва жумҳурият магазинларига чиқарилади. Аксари маҳсулотлари бартер асосида бошқа жумҳуриятлардан қурилиш материаллари, айрим озиқ-овқат ва саноат маҳсулотлари олиш учун юборилади.

Қишлоқ консерва заводи томат, мева шарбатлари ва турли консервалар тайёрлашга ихтисослашган бўлса ҳам, шу йилнинг охиригача бу ерда узумзорлардан мусаллас ва вино тайёрлашга мўлжалланган янги цех ишга туширилади. Қўлга киритилган ютуқлар, кутилаётган бир миллион сўмли соф даромад қаердан келади? Бу саволга заводнинг етакчи оператори Абдуманноб Жўраев шундай жавоб беради:

— Ускуналарнинг бенуқсон ва самарали, тўхтовсиз ва кам энергия билан ишлашини йўлга қўйдик. Шунинг ўзиёқ бир кеча-кундузда 670—700 сўм маблағни тежаш имконини берди. Тайёрланаётган маҳсулотлар эса давлат стандартига тамомила мос келиб, махсус технологлар жамоаси томонидан юқори баҳоланмоқда. Шунинг ўзиёқ катта даромад манбаи ҳисобланади. Айни вақтда бу ерда қўл кучи билан бажариладиган ишларнинг ўзи қолмади.

Ҳамма жараён механизмлар ёрдамида бажарилади. Шу боис корхонадаги ишчилар сони ҳам кескин қисқарди. Ҳозир шундай катта корхонада ҳаммаси бўлиб 20 киши меҳнат қилиб, уларнинг ҳар бири ўрта ҳисобда 307 сўмдан маош олишяпти.

Енариқ консерва заводида яқин келажакда полиз экинларидан, бақлажон ва бошқа турли мевалардан ҳам консерва тайёрлаш йўлга қўйилади, шубҳасиз ишчилар сони ҳам бироз ортади. Корхонада олма, узум ва помидор чиқиндиларидан чорва учун озуқа сотиш ишлари ҳам амалга оширилмоқда. Хуллас янги консерва заводи қишлоқ меҳнаткашларининг жонига оро кирмоқда.

Мўмин ҚАЮМОВ.

АЖОЙИБ ТАҚДИРЛИ КИШИЛАР

ХИЗМАТИДАН ЭЪЗОЗ ТОПДИ

Ишдан уйга эндигина қайтган Тулепберган ака ичкарига кириб, телевизор рўпарасида бир неча дақиқа тўхтаб қолди. Кўрсатув Улуғ Ватан урушида жасорат кўрсатган совет аскарларига бағишланган бўлиб, қонли тўқнашувлар намойиш этилаётган эди. Шу дамда унинг кўз ўнгидан ўша суронли йиллар даҳшатлари кинолентадай ўта бошлади. Мана шундай кўрсатувлардан сўнг у анча вақтгача қуролдош дўстлари, жанговар биродарларини эслаб хаёлга толади. Оловли жанглар лавҳалари бир-бир гавдаланади. Ҳали телекўрсатув давом этарди. Бирдан собиқ жангчи хушёр тортди. Бошловчининг дона-дона сўзлари бу гал уни сеҳрлаб қўйгандек эди. Диктор томошабинлар диққатини ойнаи жаҳонда намоён бўлган икки аскарнинг суратига қаратди ва қуйидаги мазмунли хатни ўқиди: «Азиз дўстлар, сизларга шундай илтимос билан мурожаат қиляпмиз. Оиламиз учун жуда қадрли бўлган бир инсонни топиш мақсадида ушбу суратни юбордик. Чапда — кичик лейтенант Евгений Федорович Катавасов, 1923 йилда туғилган, 1945 йилнинг март ойида ҳалок бўлган. Ўнгда— унинг қадрдон дўсти Тулепберган Умаров...»

Тулепберган аканинг қулоғига бошқа гап кирмасди. Бу — 21 ёшида қаҳрамонларча ҳалок бўлган дўсти Женя ва ўзининг бундан 47 йил муқаддам тушган сурати эди....

Тулепберган ака эртасигаёқ Ўзбекистон телевидениесига бориб, ўзини таниттди. Уни ахтараётган — ригалик жанговар дўстининг онаси Надежда Константиновна ҳамда синглиси Лидия Федоровна Уткинанинг манзилгоҳини билиб, хат йўллади. Орадан кўп ўтмай улар билан дийдор кўришиш ҳам насиб этди.

Т. Умаров Оржоникидзе районининг Тузел қишлоғида оддийгина деҳқон оиласида дунёга келди. Қишлоқ мактабида ўрта маълумот олди. Сўнгра Тошкент педагогика билим юртига кириб ўқиди. Ўша пайтларда ўқитувчилар етишмас эди. Шунинг учун ёш, серғайрат Тулепбергании Бухоро вилоятига ишга юборишди. Дастлабки иш фаолиятини Конимех районидаги тўлиқсиз ўрта мактабда бошлагани сира ёдидан чиқмайди. У пайтлар ҳозиргидек шароит қаёқда, дейсиз. Қоронғу, пастқам, бунинг устига зах хоналарда болалар савод чиқаришарди. Ўзи ҳали ёш бўлишига қарамай Тулепберган ўқувчиларга келажакка умид билан қарашни, ҳаётни севишни ўргатарди. Унинг ниятлари пок, орзулари юксак эди. Лекин ҳар доим ҳам биз ўйлагандек бўлмас экан. Шу йили у Совет Армияси сафига чақирилди. Софдиллиги, ҳалол хизмати учун тез орада бўлим командири қилиб тайинланди. Аскарлар билан самимий дўст, яхши ўртоқ бўлди. Ана шундай кунларнинг бирида мамлакатимизга немис фашистлари чегарани бузиб, хоинларча бостириб кирди. 21 ёшли Тулепберган ҳам кўнгиллилар қатори жангга кирди. Бу пайтда у рота сиёсий раҳбарининг ўринбосари эди. Ҳар бир вазифани чин дилдан, бекамукўст бажарувчи бу йигит Могилёв, Брянск, Орёл, Горечь районлари учун бўлган жангларда қаҳрамонликлар кўрсатди. Мана шундай жангларнинг бирида қаттиқ яралангач, ҳарбий госпиталда даволанди. Сўнг уни 91-ўқчи-гвардиячи дивизиясининг 275-ўқчи-гвардиячи полкига тарғиботчи сифатида юборишди. Жасур қозоқ йигити аскарларни Ватан ҳимояси учун руҳлантирар, ўзи ҳам улар билан елкама-елка туриб жанг қилар эди. У бу ерда кўплаб дўстлар орттирди. Шулардан бири Евгений Катавасов эди. У дўстининг онаси билан ҳам танишди. Навқирон йигитлар сира бир-бирларидан ажралмас, жангга ҳам бирга киришар, кўп марта бир-бирларини ўлим чангалидан олиб қолишган эди. Кейинроқ улар бошқа-бошқа полкларда жанг қила бошлашди.

1945 йил июль ойида Т. Умаров полки Узоқ Шарқ томон юрди. Шу пайтда ҳам у дўсти Женянинг онаси билан хат ёзишиб турди. Мактубларнинг биридан эса дўстининг ҳалок бўлганини билди...

Уруш тугагач Тулепберган Умаров яна Конимех районига қайтиб, район халқ маорифи бўлимида методика кабинети мудири бўлиб ишлади. Низомий номли Тошкент педагогика билимгоҳида сиртдан ўқиди. 1947 йил яна ўзи туғилиб ўсган Оржоникидзе районига келиб, 9-ўрта мактабда илмий бўлим мудири вазифасида ишлай бошлади.

У кўпни кўрган, ўта тажрибали педагог. Ўзининг бой билим ва тажрибасини ёш авлод таълим-тарбияси йўлида сира аямади. Кейин уни ҳамкасблари дам олишга кузатишди. Ҳозир отахон 70 ёшда. Ҳамон тетик. Яқинда дўстлари уни ушбу сана билан қутлаган эдилар. Кейин қувонч устига қувонч қўшилди. Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, меҳнат фахрийси, 50 йилдан ортиқ педагогик фаолиятга эга бўлган Тулепберган Умаров Ўзбекистон жумҳурияти Президентининг 1991 йил 8 майдаги Фармонига кўра «Ўзбекистон жумҳуриятида хизмат кўрсатган халқ таълими ходими» унвони билан тақдирланди.

Бу хабарни ота қуролдош дўстининг жигаргўшаларига ҳам етказди. Хушхабар олисдаги меҳр ришталарини яна мустаҳкамлади.

А. ИСҲОҚОВ,
Р. УСМОНОВА.

ДЕПУТАТ РАИС БОШЧИЛИГИДА

МАҲАЛЛА ҚЎМИТАЛАРИ ҲАЁТИДАН

БЕКОБОД шаҳрининг «Бекобод» маҳалласига кўпчиликнинг ҳаваси келади. Ҳаммаёқ кўкаламзор, саранжом-саришта, кўчалар озода. Айрим кезларда бу маҳаллада қандай қилиб ана шундай яхши ишлар қилишга муваффақ бўлишмоқда, деб сўраб қолишади. Тўғрида, бу ерда оз эмас, 7 мингдан ортиқ аҳоли истиқомат қилади. 28 миллат вакиллари аҳил ва иноқ яшашади. Ҳар кимнинг обрў эътибори жойида. Бировни биров камситмайди. Аксинча ҳамжиҳатликда, бамаслаҳат ҳаракат қилиб, ҳар қандай оғир муаммони ҳам осонлик билан ҳал этишади.

Ўйламанг, юқоридаги сўзларимизда ортиқча муболағанинг ўзи йўқ. Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветерани, Бекобод шаҳар Кенгаши депутати Марқабой ака Элибоев раислик қилаётган бу маҳалла ўз фаолиятини чинакамига йўлга қўйиб олганига анча бўлди. Тўғри, дастлаб ишлар юришмади. Ана шунда маҳалла кексалари Марқабой аканинг ташкилотчилигини, халқнинг иши учун астойдил жон куйдиришини билиб, 1989 йилда ўзларига бош қилиб сайлашди. Янглишишмаган экан. У мутасадди ташкилотлар, шу ҳududдаги корхона ва хўжаликлар, муассасалар билан алоқани кенг йўлга қўйди. Ҳамкорликда иш юритди. Депутат сифатида ўз ваколатидан фойдаланди. Бу маҳалладаги 32 та кўчанинг 27 таси қисқа фурсатда асфальт қилинди. Ҳадемай Фурқат, Плеханов, Ломоносов, Кафанова, Авиационная кўчаларини асфальтлаш ҳам бошлаб юборилади. Фақат бугина эмас, кўчаларнинг четларига раиснинг таклифи билан ариқлар қазилди. Сув келтирилди. Мевали дарахт кўчатлари ўтқазилди. Бу ишларнинг ҳаммаси ҳашар йўли билан амалга оширилди. Бугунги кунда кексаларнинг яхши ният билан ўтқазган ана шу дарахтлари нишона кўрсатди.

Марқабой ака маҳаллада қариялар, умуман аҳоли йиғилиб, гурунглашиб, маслаҳатлашиб оладиган жой йўқлигини, шунингдек маиший хизмат кўрсатиш дўконлари, бошқа хизмат тармоқлари зарурлигини жуда яхши биларди. Шу туфайли бу ердаги ташкилотлардан ёрдам сўради. Бекобод цемент комбинати, гўшт комбинати, босмахона ва 15-кўчма механизациялашган колонна раҳбарлари уни бажонидил қабул қилдилар. Шу тариқа қисқа фурсат ичида маҳалла ҳудудида чойхона, новвойхона, сартарошхона, ошхона, этикдўзлик устахонаси, гўшт ва сабзавот дўконлари ишга туширилди. Тиббий хизмат ҳам йўлга қўйилди.

Марҳумларнинг хотирасини ҳам ўрнига қўйишди. Маҳалла қабристонининг атрофини ўрашди. Мевали дарахтлар экилди. Шу ерда янги мачит бунёдга келди. Хоҳловчилар бу ерда очилган мактабда араб алифбосидан сабоқ олишмоқда. Ҳикоя қилаверсак, «Бекобод» маҳалласида амалга оширилаётган бундай ибратли ишлар жуда сероб. Аммо режалар ҳам талайгина.

Ҳозир Марқабой Элибоев маҳалла ёнидаги Қизил кўприк ёнидан ўтган Ғ. Ғулом номидаги кўчага ерости ўтиш йўли қурилишини тезлаштириш билан шуғулланмоқда. Чунки бу кўчани кесиб ўтиш болалар ва кексаларга жуда мураккаб бўлмоқда. Бунинг устига ҳавфлидир. Шунингдек бир гуруҳ фахрийлар қўшни Бекобод ноҳиясидаги Навоий номли жамоа хўжалигидан томорқа ажратишни сўраб мурожаат қилишган. Бу масалани ҳам район ва жамоа хўжалиги раҳбарлари билан ҳал қилиш керак. Яна бир қатор ишлар... Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, юқоридаги тадбирларни амалга оширишда маҳалланинг ўз ҳисобидаги маблағи асқотяпти.

Яқинда шу маҳаллада бўлиб, маҳалла қўмитасининг раиси билан суҳбатлашдим.

— Бизнинг маҳаллада амалга оширилган ишлар ва белгиланган режаларнинг барчаси республика ҳукуматининг бизларга яратиб берган имкониятлари самарасидир,— деди Марқабой Элибоев.— Биз бугунги кунда раҳбарларимиз олиб бораётган ишлардан жуда хурсандмиз. Имкониятдан фойдаланиб шахсан ўзим, оиламиз ва 28 миллат вакиллари истиқомат қилаётган «Бекобод» маҳалласи номидан республикамиз халқларини мустақилликка эришганликлари билан табриклайман. Биз бу кунни орзиқиб кутган эдик. Мана шунга етишдик. Албатта, ҳали бу мустақилликни мустаҳкамлаш, Республикамизни ҳақиқий ривожланган давлат даражасига етказиш учун кўп иш қилиш керак бўлади. Бунинг учун ҳар биримиз, миллатидан, элатидан қатъи назар, республикамизда биз билан яшаб меҳнат қилаётган кишилар ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишлари керак бўлади. Мен Ўзбекистоннинг келажаги порлоқ бўлишига ишонаман.

Ҳа, Марқабой ака ҳақ гапни айтди. Зеро, у ўзининг меҳнатлари билан, ҳаракати билан бу ишга муносиб ҳисса қўшаётир.

Н. ОТАБОЕВ.

● «Ҳурматли йўловчи ўртоқлар! Бекобод автобусига чиқиш эълон қилинади». Бу овоз соҳибасини кўплаб кишилар дарров эслашган бўлса ажаб эмас. Мана саккиз йилдирки Мадина Кудакаева «Самарқанд» автостанциясида автобусларнинг келиш ва жўнаш вақтини эълон қилиб туради.

СУРАТДА: автобекат суҳандони М. Кудакаева навбатдаги рейсни эълон қилмоқда.

Суратказ М. МАХМУТОВ.

ИЖАРА ШАРОФАТИ

ЯНГИЙЎЛ ноҳиясидаги «Интернационал» жамоа хўжалиги деҳқонлари пахта йиғим-теримини бошлаб юбордилар.

Пахта майдони жами 912 гектарни ташкил этиб, шундан 421 гектар майдондаги ҳосилни оилавий ижара аъзолари етиштирдилар. Ҳ. Исҳоқов, Я. Раимқулов, М. Турлибеков, А. Кучербоев бошлиқ ижарачи оила аъзолари кундан-кунга суръатни ошириб боришмоқда.

— Ижара пудратини жорий қилиш, — деди хўжалик бошқаруви раиси Ғофиржон Бўрибоев, —иш юритишимиздаги ўзига хос томонлардан бири ҳисобланади. Бундан кўзланган мақсад икки томонлама манфаатдорликдир. Ер ҳақиқий эгасининг ихтиёрида бўлади. Маҳсулотнинг сифати ва ҳосили юқори бўлади. Ижара пудратининг истиқболи яхшилигини ҳаёт кўрсатмоқда. Сабзавоткорчиликдаги юмушларни ҳам ижара пудрати усулида йўлга қўйганмиз.

Ҳа, «Интернационал» далаларида пахта йиғим-терими билан бир вақтда Р. Жумаев, О. Жумаев бошчилигидаги сабзавотчилик, К. Лим бошчилигидаги шоличилик бригадаларидаги юмушлар тенгма-тенг олиб борилпти.

(Ўз мухбиримиздан).

● *ҚИШГА КИМ ҚАНДАЙ ТАЙЁРГАРЛИК КЎРМОҚДА?*

АЖРАЛИШДАН СЎНГ...

ҲОЗИРГИ пайтда аҳолининг моддий таъминоти энг долзарб мавзу бўлиб қолди. Бу ўз-ўзидан аён. Бир томонда нарх-наво ошиб, истеъмол буюмларининг тақчиллашиб бораётганлиги бўлса, иккинчи томондан қиш яқинлашиб келаётганлиги ҳам шуни тақозо этмоқда. Мухбиримиз Қибрай ноҳиясидаги Ленин номли колхозда бўлиб, раис Зоҳид Рахаббоев билан хўжаликнинг иқтисодий аҳволи, аҳолининг моддий таъминоти ва қишга тайёргарлик ишлари хусусида суҳбатлашди.

— Зоҳид ака, бундан уч йилча бурун хўжаликдан ҳозирги «Лимонарий» колхози ажралиб чиқди. Бўлиниш иқтисодий аҳволга таъсир қилмадими?

— Тўғрироғи, «ажратиб» олишгандан кейинги аҳвол деяверинг. «Лимонарий» 1988 йилнинг эрта баҳоридан бошлаб алоҳида хўжаликка айланди. Очиғини айтиш керак, хўжалик узоқ вақтдан буён лимончилик туфайли бақувват бўлиб келган. Иқтисодини яхшилашда айнан шу тармоқнинг ҳиссаси катта. Қолаверса, деҳқонларимизнинг тирикчилиги ҳам шунинг орқасидан бўлган. Бу даврга келиб лимонзор 50 гектар ерни ташкил этди. Шундан 46 гектари ҳосил бера бошлади. Унинг алоҳида хўжалик бўлганлиги бир ҳисобдан тўғридир, лекин бўлинишга келганда, айрим ҳақсизликларга ҳам йўл қўйилди-да. Қўпол қилиб айтадиган бўлсак, хўжаликнинг устидан бор бусбутини ечиб олишди....

Бунинг устига гарданимизга 1 миллион 600 минг сўмлик давлат қарзи ҳам тушди. Бу қаердан келиб қолди дерсиз? Гап шундаки, 70-йилларда чорвачиликни ривожлантириш мақсадида хўжалигимизда ферма қурилди. Шунга кетган ҳаражат давлатдан қарз ҳисобига амалга оширилди. Бунинг қиймати 2 миллион 400 минг сўм атрофида эди.

Бўлиниш арафасида таклиф киритдик. «Лимонарий» шу хўжалик таркибида вужудга келди. Озми-кўпми ҳарқалай, эпақага келгунча умумий ҳисобдан сарф-ҳаражат қилдик. Соҳани ривожлантиришга далада ишловчи деҳқонларимизнинг ҳам меҳнати сингди. Шунинг учун бўлиниш ҳам одилона бўлсин. Деҳқонларнинг иқтисодий аҳволига таъсир ўтказмасин. Давлат қарзи тенг иккига бўлинсин, дедик. Қаерда дейсиз, таклифимиз инобатга олинмади.

Энди мулоҳаза қилайлик, 1 килограмм лимоннинг давлат харид нархи 10 сўмдан ошиқ туради. Сабзавот маҳсулотлариники эса арзимаган пул. Ўртада фарқ катта-ку! Лимончиликдан келадиган даромаддан қарзни узиш осонроқ кечади. Бу муаммони ҳал қилиш учун қоқмаган эшигим қолмади. Натижа чиқмади.

Бошга тушганни кўз кўрар деганларидек, мушкул аҳволда қолдик. Йилни зўрға 2 минг сўм соф фойда билан якунладик.

— Катта йўқотиш бўлибди-да. Лекин кейинги йиллардаги якунлар яхши кўринади. Иқтисодни ўнглаш учун қандай чора-тадбирлар кўрилди?

— Албатта, ютуқларга осонликча эришилмади. Айниқса, бозор муносабатлари бўсағасида кўпгина муаммо ва тўсиқларга дуч келинди. Уларни бартараф этиб бориш учун биринчи навбатда хўжалик юритишни тадбиркорлик билан ташкил қилиш зарур эди. Шунинг учун асосий эътиборни инсон омилига қаратдик. Уларни меҳнатга яраша рағбатлантириб бордик. Кадрлар масаласига катта эътибор берилди. Ҳар бир соҳага ўз ишининг усталарини жалб қилдик. Тартиб-интизом бор жойда барака, унум, қўним бўлади. Меҳнат интизоми қаттиқ назорат остига олинди. Кўрилган чора-тадбирлар туфайли хўжалик ўзига иқтисодий замин ҳозирлай бошлади.

Ер доимо меҳрга муҳтож. Шунинг учун иш юритишнинг илғор усулларидан бири — оилавий пудратга кенг йўл очдик. Бу деҳқонларда ерга хўжайинлик ҳиссини мустаҳкамлади. Улар сабзавот, полиз маҳсулотларини, озуқа экинларини етиштиришда ва парвариш қилишда ерга ихлос, меҳр билан муносабатда бўлдилар. Даромадлари ҳам орта борди.

Деҳқончиликда ҳар бир ишнинг ўз вақти, мароми бўлади. Дала ишлари муддатларини тўғри белгилаш, агротехника тадбирларининг вақтида амалга оширилишини таъминлашга эътибор берилди. Техник носозликларнинг олди олинди. 73 гектарлик умумий боғ майдонини янгилашга киришдик. 34 гектар ерда янги боғ ташкил қилинди. Эртаги ва оралиқ экинларни кўпайтирдик. Ер сийлаганни сийларкан, маҳсулдорлик ва меҳнат унумдорлиги ошиб борди. Шулар эвазига йил якунини 1989 йилда 100 минг сўм соф даромад билан якунладик.

— Хўжаликда машҳур деҳқон боғбонлар ўтган. Уларнинг тажрибаларидан, маҳорат билан ишни ташкил этишларидан фойдаланиш ҳам ютуққа эришишда қўл келгандир.

— Тўғри айтдингиз, бизда тақдирини ер билан боғлаган заҳматкаш деҳқонлар сон-саноқсиз. Хўжаликка 1946—1970 йиллар мобайнида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Туроб ота Нормуҳамедов раислик қилганлар. У деҳқонларнинг дилдоши ва устози эди. Хўжаликнинг донғини етти иқлимга ёйган ҳам шу кишилар. Туроб ота ҳаммага доимо: инсофли ва ориятли бўл, вазифангни ҳалол бажар, виждонан ишла, шундагина ҳеч қачон кам бўлмайсан, деб уқтирардилар. У кишининг ҳаёт йўли, қилган ишлари ҳақида тўхталмай қўяқолай. Бу ҳақда рўзномангизда «Олтин олмай, дуо олганди» сарлавҳали мақолада батафсил ёритилди. Бундан ташқари, узумчилик ва боғдорчиликни ривожлантиришга катта ҳисса қўшган, юксак малакага эга бўлган Ризамат ота Мусамуҳамедов, Карим ота Юнусов, Юнусбой Жўраев, Аҳрол Нажмиддиновлар деҳқончилик бўйича катта маҳорат мактабини яратдилар. Уларнинг деҳқончиликдан қолдирган меросини, анъаналарини, бой тажрибаларини давом эттириб, бойитиб биз шогирдлар кам бўлмаяпмиз. Кейинги йилларда хўжаликнинг ўзини ўнглаб олишига катта ҳисса қўшган, 45 йилдан буён меҳнат қилиб келаётган бош агрономимиз Фозил ака Зиёмуҳамедовнинг хизматини алоҳида таъкидламоқчиман. У катта тажрибага эгадир. Унинг меҳнати яқинда муносиб тақдирланди. Мукофот тариқасида енгил автомашина ажратилди.

— Фойдаси салмоқли бўлган лимончиликни хўжаликда ҳам ривожлантириш имкониятлари борми?

— Бу соҳада катта тажрибага эгасизлар, демоқчисизда. 1989 йилдан ишни бошладик. 1,5 гектарга иссиқхона қуриб, лимон, апельсин, мандарин каби минг дардга даво ўсимликлар экдик. Парваришга алоҳида эътибор беряпмиз. Нишона ҳосили 450 килограмм бўлди. Ҳосилдорлик йилдан-йилга ошиб боряпти. Келгусида соҳани кенгайтириш режаларимиз бор. Лекин буни ривожлантиришга тўсиқлик қилаётган, нарх-навонинг ошиши билан боғлиқ бўлган талайгина муаммолар мавжуд. Ҳисоб-китоб қилиб чиқдик. 1 гектар ерда иссиқхона қуриш учун камида 1 миллион сўм пул керак. Ҳозирча буни иқтисодимиз кўтармай турибди.

Уни кенгайтиришнинг бошқа йўлларини излаяпмиз. Тошкент шаҳридаги бир қанча корхоналар билан ҳамкорликда, шартли асосда иш бошлаяпмиз.

— Аҳолининг турмуш шароитини яхшилаш ҳамда қишга тайёргарлик ишлари ҳақида сўзлаб берсангиз.

— Дарвоқе, ҳар бир ишнинг муваффақияти одамларга, уларнинг ишга бўлган муносабатига, кайфиятига боғлиқдир. Бунинг учун эса ҳамма шарт-шароитлар муҳайё бўлиши керак. Айниқса, ҳозирги тақчиллик даврида асосий эътибор шунга қаратилмаса кўп нарсадан ютқазиб қўйишимиз мумкин. Йил давомида талайгина ишлар қилинди. Президентимизнинг халқ манфаати йўлидаги барча фармонларини оғишмай бажариб келмоқдамиз. Ойига бир-икки мартадан сўқим сўйилиб, гўштининг килоси 7 сўмдан колхозчиларга берилаяпти. Зотдор бузоқлардан 40 бошини арзон нархда аҳолига сотдик. Шахсий чорвасиборларга 267 тонна дағал хашак ва силос тарқатилди.

Хонадонларнинг асосий қисми газлаштирилди. Ичимлик суви билан ҳам таъминланаяпти. Уруш ва меҳнат фахрийларидан 72 кишига хўжалик ҳисобидан ички нафақалар тайинланди. Уларга енгиллик яратиш учун сув, газ, электр ҳақларининг эллик фоизини хўжалик тўлайдиган бўлди. Ҳудудимиздаги иккита мактабга қарашиб турибмиз. Бу ерда ўқувчи ёшларнинг деҳқончилик илмини ўрганишлари учун бир гектардан ер ажратдик. Ердан олинадиган соф фойда мактаб эҳтиёжи учун сарфланади. Уй-жой қурувчиларга беш гектар ер бўлиб берилди. Қурилиш материалларини бартер усулида четдан олиб келяпмиз. Хўжаликнинг тўртта ҳудудида шлакоблок тайёрлайдиган кичик корхоналар очдик.

Саховатли заминимиз эҳсонларининг кўпаяётганлиги улардан консервалар тайёрлашни тақозо этмоқда. Шунинг учун бир миллион шартли банкага мўлжалланган сабзавот маҳсулотларини қайта ишлаш корхонаси ишга тушди. Бундан кўп миқдорда фойда олиниши кўзда тутилмоқда.

Қиш яқинлашяпти. Озиқ-овқат таъминоти масаласида одамлар ҳавотирга тушмоқда. Бизда ҳавотирга ўрин йўқ. Чунки 100 тонна картошка, 150 тонна сабзи, 100 тонна карам, 40 тоннага яқин 16 хилдаги консерва маҳсулотлари, 1 тонна гуруч, 5 тонна мош махсус омборхоналарга ғамлаб қўйилди.

Чорва қишловини ҳам кўнгилдагидек ўтказиш учун ҳаракатлар бўляпти. Қўшни ноҳиялардан 200 тоннага яқин омихта ем олиб келдик. 1300 тонна силос, 600 тоннадан кўпроқ дағал хашак жамғарилди. Лекин молларнинг озуқа рационини таъминотини тўлиқ бажариш учун ер масаласи оғир. Чунки, битта шартли мол учун бир гектарга яқин ер керак. Бизда эса бор-йўғи 0,40 гектарни ташкил этади, холос. Шундай бўлсада, давлатга гўшт ва сут топшириш йиллик режаларини бажариш арафасида турибмиз.

Бу йил 261 гектар ерда деҳқончилик қиляпмиз. Шу кеча-кундузда далада ҳосилни йиғиштириб олиш ишлари қизғин боряпти. Давлатга режадаги 5300 ўрнига 6 минг тоннага яқин сабзавот маҳсулотлари топширдик. Шу ўринда битта масалада фикр билдирсам. Яқинда хўжаликларни рағбатлантириш учун мукофот тариқасида енгил автомашиналар ажратилди. Қизиқ, ўша пайтда биз давлатга сабзавот маҳсулотлари сотиш йиллик режасининг 93 фоизи миқдорида бажариб қўйган эдик. Бизга ҳам, йиллик режани 20 фоиз бажарган хўжаликка ҳам иккитадан енгил автомашина берилди. Балки бу ўша хўжаликка мадад берар. Лекин меҳнатга яраша рағбат ҳам бўлсин-да.

Ҳамма нарса бекаму-кўст кўрингани билан яна юқори ташкилотлар томонидан ҳал қилинадиган муаммолар ҳам бор. Масалан, қишлоқ хўжалиги учун зарур бўлган битта техникани сотиб олиш учун ойлаб, ҳатто йиллаб кутишга тўғри келяпти. Бунинг устига баъзан эҳтиёт қисмлар тополмай хунобинг чиқади. Плёнка масаласини ҳал қилиш ҳам қийин кечмоқда. Ахир, бусиз эртаги сабзавот етиштириб бўлмайди-ку. Шуларни ҳал қилишда шаҳар деҳқончилик саноати уюшмасидаги мутасаддиларда изчиллик етишмаяпти. Муаммолар ўз вақтида ҳал қилинса, ишимизда ҳам барака бўлади.

Суҳбатдош
Ҳ. ШАФОАТОВ.

Аёл олами

БУГУНГИ бозор иқтисодиёти мураккабликлари ҳар бир оила соҳиби ва соҳибасидан уй-рўзғор юритишда тежамкор, тадбиркор бўлишни тақозо этмоқда. Бу эса дастурхонимизнинг мўл-кўл, уйимизнинг обод ва ташвишларимизнинг енгилроқ бўлишини таъминлайди.

Қибрай қўрғони Садоқат кўчасида истиқомат қилувчи Шарофат опа Абдурасулова ана шундай оқила уй бекаларидан. Яқинда у киши билан суҳбатлашдик.

ТАДБИРКОР УЙ БЕКАЛАРИ

РЎЗҒОР БАРАКАСИ

— Аёл кишининг бош вазифаси — оиланинг мустаҳкамлиги ва осойишталигини сақлаш, — деди Шарофат опа. — Чунки бусиз фарзандлар камоли, бахтли келажаги ҳақида ўйлаш ҳам мумкин эмас.

Шарофат опанинг Аъзамхон ака билан ҳаёт ришталарини боғлаганига ўттиз йил бўлиб қолди. Улар 4 ўғил, 1 қизнинг ота-онаси бўлишди. Аъзамхон ака колхозда тракторчилик қилардилар. «Эр-хотин қўш қанот» дейдилар. Улар ҳам аҳиллик билан топганларини ўртада баҳам кўрдилар. Оилавий фаровонликнинг ўсиши, исрофгарчиликка йўл қўймаслик, рўзғор юритишнинг энг биринчи шарти тежамкорлик эканлигини яхши тушундилар.

Катта ўғиллари Мурodжон ва Абдуллалар ота-она ёнига киришди. Уларнинг пули ҳам рўзғорга барака кирита бошлади. Ота-она яхши ниятлар билан уларнинг топганларини алоҳида йиғишди. Ҳозир уларнинг ҳар иккиси ҳам оилали, фарзандлари бор.

— Болалар катта бўлиб қолишгач, район ижроия қўмитасига уйга навбатга туриш учун ариза бериб қўйган эдик. Навбатимиз етиб, иккала ўғлим учун квартира ажратилди. Улар ҳозир ўз оилалари билан алоҳида туришади, — дейди Шарофат опа.

Лекин ҳаёт доимо бир текис давом этмас экан. Узоқ йиллар кучли трактор шовқини остида ишлаш ўз таъсирини кўрсатди. Аъзамхон ака икки йилча қон босими касаллигига дучор бўлиб, қулоқлари яхши эшитмайдиган бўлиб қолди ва ҳозир II гуруҳ ногирони сифатида нафақа оладилар.

Шарофат опа катта ўғли билан биргаликда эрини кўрсатмаган дўхтири қолмади.

— Ношукрлик қилмайман, — дейди опа. — Иш қилиб бахтимизга омон бўлсинлар.

Уйда касал эр, рўзғор ташвиши, давлат иши, томорқа, мол-хол, яна совхоздан олинган ердаги экинлар парвариши... Айтишга осон. Аслида эса буларнинг ҳар бири аёлдан қанча сабр-тоқат, бардош, меҳнат талаб қилади.

Ҳозирда оиланинг ойлик ўртача бюджети 700—800 атрофида. Агар расамади билан иш тутилмаса, бу пул бир ҳафтага ҳам етмайди. Лекин тадбиркор оила соҳибаси рўзғор юритишда ортиқча, кераксиз харажатларга йўл қўймайди.

— Ҳар ҳолда ёмон яшамаяпмиз, — дейди у, — ҳозир ким билан, қаерда суҳбатлашманг, албатта, замон оғирлашиб бораётганлигидан, яшаш қийинлашаётганлигидан нолийди. Лекин менимча, бу тўғри эмас. Ҳадеб турмуш оғир, яшаш қийин, деб қўл қовуштириб ўтираверган билан иш битмайди. Одам ўзи учун, бола-чақаси учун ҳаракат қилиши керак.

Биз ўтган йилнинг бошларида яхши ниятлар билан учинчи фарзандимиз Акбаржоннинг тўйига атаб «Орджоникидзе» совхозидан шартнома асосида учта бузоқ олдик. Семиртириб, гўштга топширдик. 4,5 минг сўм даромад қилдик. Совхоз берган 60 сотих ерга картошка эккан эдик, 5 тоннадан кўпроқ ҳосил топширдик. Ўз томорқамизга ҳам рўзғор учун зарур сабзавот экинлари экканмиз. Зарур маҳсулотлар ўзимиздан чиқади. Сигир бузоғимиз бор. Сут-қатиқнинг ортганини сотамиз. Оиламизда ҳеч ким бекор ўтирмайди. Бажариладиган юмушлар тақсимлаб берилган, ҳар ким ўзига хос ишни бажаради.

Ҳозир қиз узатаётганларга ҳам, ўғил уйлантираётганларга ҳам қийин. Оддий чит топилмайди. Қўша-қўша сарполар, тахмон-тахмон тўшак кўрпалар қилишнинг ўзи бўладими? Шунинг учун биз қуда томон билан келишиб, ўғлимиз Акбаржоннинг никоҳ тўйини ортиқча ҳашамларсиз ўтказишни режалаяпмиз.

Тежамкорликни ҳеч қачон хасислик деб тушунмаслик керак. Бундай рўзғор тутиш оилага фақат фаровонлик олиб келади. Масалан, фарзандлар ёки ўзимиз учун бирор кийим харид қилишдан олдин сандиқ ва жомадонлардаги тахланиб ётган кийим-кечак ёки матоларни, албатта, бир кўздан кечириб чиқаман. Шунда баъзан ортиқча харажатга, янгисини сотиб олишга ҳожат ҳам қолмайди. Ҳар ойнинг охирида эса аввалдан белгилаб олинган сарфлар жой-жойига кетдими ёки изидан чиқдими, албатта, текшириб бораман. Агар бир бурда нон ортиб, сал суви қочиб қолган бўлса ҳам, дарҳол тўғраб, офтобда қуритиб оламан. Катта фарзандларимнинг эскирган, йиртилган кийим-бошларини тикиб-чатиб, ямаб кичикларига кийдираман. Энг муҳими, уларнинг тоза, дазмолланган бўлишига эътибор қилиш керак.

Ҳа, уй бекаси тадбиркор бўлса, рўзғорга барака киради. Айниқса, ҳозирги кунда тежамкорликни, ошиқча харажатларни қисқартириб, оила иқтисодини мустаҳкамлаш керак.

З. ЖУРАЕВА.
Қибрай райони.

● ҚАНДАЙ кунларга қолдик, эртага нима бўлади, ҳолимиз не кечади—ҳеч ким билмайди. Тишимизнинг кавагида асраб юрган пулимиз баъзан битта тоғора олишга ҳам етмайди. Рўзғор ками биргина тоғора билан битмайди-ку! Ун, ёғ, гуруч керак. Ҳар йили нари борса 50 тийинга сотиб олинадиган пиёз, картошка, сабзавот нархлари 3—4 сўмга чиқиб кетди. Бозор, магазинларда оғзиларига сиққан баҳони қўйиб сотишяпти, гўшт дўконлари яқинига йўлаб бўлмайди: кўйлагингиз йиртилиб, сочларингиз тўзиб навбатингизга етиб борганингизда каттакон суякли гўшт оласиз. «Ҳой, ука, инсоф борми!» деб айтолмайсиз. Дарвоқе, «инсоф» дедик. У қаерда! Қидирса топиладими! Менимча, ҳозир инсофни ҳам кимошди савдосига қўйиб сотиб юборишган. Яшаганда олиб-сотар, чайқовчи яшаяпти. Уларда чўчиш-ҳадиксираш йўқ, сиз билан биз зориқиб юрган нарсаларни кўзимизни куйдириб, бемалол сотишмоқда. Уларни оддий меҳнаткаш сотиб ололмайди.

Суратдаги аёл кўзларига бир қаранг. Бу кўзларда бир олам ташвиш, хаёл. Тоғора кўтариб олган ўғилчаси ҳам нималарнидир ўйламоқда. Фақат қўлидаги кичкинтойига барибир. У серташвиш одамларга кулиб боқади, нималаргадир талпинади. «Тўкин-сочинли кунлар келармикин,— дея кўнглидан кечиради аёл.— Ишқилиб фарзандларимиз бахтига тўкинлик бўлсин-да...».

Ҳаммамизнинг ҳам ниятимиз шундай!

Э. ҚОСИМОВ.

А. ТЎРАЕВ сурати.

ДЕЙДИЛАРКИ...

● Она аллалари — санъатнинг бебаҳо хазинасидир.

Расул ҲАМЗАТОВ.

● Болаларинг олдида рафиқангга дашном берма.

ПИФАГОР.

● Хотин — уйнинг гули,
Бола — дилнинг.

ХАЛҚ МАҚОЛИ.

● Хотин — эрга ойнак.

ХАЛҚ МАҚОЛИ.

● Хотин дўстимиз ва умр йўлдошимиздир. Бинобарин, уни ўрта яшар бўлганида ҳам, кампир бўлганида ҳам севишимиз керак, деган фикрга ўзимизни олдинроқдан кўниктирмоғимиз лозим.

В. БЕЛИНСКИЙ.

ҲАМИША САЛОМАТ БЎЛИНГ!

АНГРЕНДАГИ РЕЗИНА-ТЕХНИКА БИРЛАШМАСИДА ИШЧИ АЁЛЛАР СОҒЛИҒИНИ САҚЛАШ БОРАСИДА ИБРАТЛИ ТАДБИРЛАР АМАЛГА ОШИРИЛМОҚДА

Очиғини айтганда аёлларимизнинг уй ишлари, бола-чақадан ортиб даволанишга ҳам вақтлари йўқ. Касални оёқда ўтказиб ногирон бўлиб қолганлар қанча.

Ангрендаги резина-техника ишлаб чиқариш бирлашмасида ана шундай кўнгилсизликларнинг олдини олиш мақсадида янгича усул қўлланила бошланди.

Маълумки, корхонада ишловчиларнинг катта қисмини аёллар ташкил этади. Вақти-вақти билан ҳар бир цех, бўлинмада тиббий кўрик ўтказилади. Кимнинг қандай дарди борлиги аниқланиб, сўнг жадвал тузилади ва шу жадвалга мувофиқ йил давомида навбатма-навбат корхона ёнидаги бир неча гектарлик боғ ичида жойлашган замонавий тиббиёт ускуналари, жуда кўп хил шарт-шароитлар яратилган профилакторийда даволанишади. Масалан, бу гал ошқозон-ичак касалликлари билан оғриганлар даволанса, кейинги гал юрак-қон босими бўйича, сўнг эса аёллар касалликлари билан оғриганлар шифо топади. Яъни жамоа аъзолари текширилганда қандай касаллик кўп учраса дастлаб ўша касаллик бўйича даволаниш курси очилади. Жадвал бўлгани учун шунга яраша буюртма бериб, ўша муддатга лозим дори-дармонлар тахт қилиб қўйилади.

Яқиндан бошлаб шифобахш лой-балчиқ билан даволаш бўлинмаси ҳам ишга тушди. Тиббиёт ходимларининг айтишича бу усулда иш тутиш касалликларнинг олдини олишда жуда муҳим ўринни эгаллаётир. Касб касалликлари йилдан-йилга камаймоқда.

Умуман, корхонада хотин-қизларнинг самарали меҳнат қилишлари, дам олишлари учун қулайликлар яратиб берилмоқда, иш шароитлари яхшиланмоқда. Деярли барча цехларда аёллар гигиенаси хоналари мавжуд.

Облиқ қишлоғидан кўпгина аёллар мазкур корхонада ишлашади. Лекин бу қишлоқдаги болалар ўқийдиган 29-ўрта мактаб бироз узоқ. Шуни ҳисобга олиб талабаларни эрталаб ўқишга олиб келиш ва ўқишдан олиб кетиш учун корхона машина ажратди. Бу ҳам оналарнинг ташвишини анча камайтирди.

Бирлашмада ҳафталик иш муддати 41 соатдан ва беш кундан ортмаслиги қатъий белгилаб қўйилган. Мабодо бирор узрли сабабга кўра ишчи ишга жалб этилса, у ҳолда корхона икки карра ҳақ тўлайди ва шунда ҳам ишдан ташқари вақтда ишга жалб этиш вақти ойига 19 соатдан ошмаслиги зарур.

Бирлашмада ишловчи аёллар учун яна қатор қўшимча шарт-шароитлар, имтиёзлар яратилмоқда. Болалар боғча-яслисига борадиган онага қўшимча компенсация пули берилади. Ишловчи оналарга енгиллик туғдириш мақсадида, корхона Облиқ қишлоғида 280 кичкинтойга мўлжалланган болалар боғча-яслиси қурилишини бошлаб юборди. Шунингдек бир йўла 280 беморни қабул қила оладиган поликлиника бунёд этилмоқда. Булардан ташқари ҳар бир иш куни учун овқатланишга илгари белгиланган бир ярим сўм ўрнига 2 сўмдан пул берилаяпти.

Корхонада ишловчиларни қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан таъминлаш мақсадида ёрдамчи хўжалик ташкил этилган. Бу ҳам хотин-қизларнинг оғирини енгил, узоғини яқин қилмоқда. Шу йилнинг ўзида арзон нархда салкам 400 центнер гўшт, 500 килограммга яқин цитрус маҳсулотлари, асал, пиёз, кўклар ва бошқа неъматлар сотилди.

Б. ПЎЛАТОВ.

● *Луқма*

ҲУКМ ТЎҒРИМИ?

Қадимда Шарқда аёлларга гўзаллик, латофат, назокат рамзи сифатида қарашган, онани энг улуғ зот деб билишган. Чунки аёлларнинг жамиятдаги ўрнини белгиловчи омил оила ҳисобланган. Аёллар ҳам фарзанд тарбиясини, оила манфаатларини устун қўйишган. Шунинг учун ҳам ўша даврларда ота-онаси бўла туриб «тирик етим» бўлиб қолган дарбадарлар, беникоҳ дунёга келиб, ахлат қутиларига ташлаб кетилаётган гўдаклар жамиятнинг дардли муаммоси бўлмаган...

Ҳозир аёллар барча соҳаларда эркаклар билан тенг ҳуқуқли, баъзи ҳолларда эса асоссиз устунликларга ҳам эга...

Фикримни исботлаш учун бир воқеани келтириб ўтсам, мақсадга мувофиқ бўлади, деб ўйлайман. Н. маҳалласида истиқомат қилаётган ёш оила бузилиб кетди. Ёшгина гўдак онанинг қўлида қолди, чунки бундай ҳолларда қонун унинг тарафида. Ота эса судда ҳамма айбни бўйнига олиб турганига қарамай, ҳакамларнинг бу ҳукмига қатъий норозилик билдирди, фарзандини ўзи билан қолдиришларини талаб қилди. Охири шу пайтгача орият устун келиб, айбни бўйнига олиб турганини, аслида эса ҳамма гуноҳ хотинида эканини жаҳл устида «тутаб» гапириб берди.

— У менга хиёнат қилди.... Ишончимни, ҳаётимни паймол қилди, — деди у куюниб.

Аёл эса ўзини оқлаш учун ҳеч нарса демади, чунки у ҳақиқатан ҳам гуноҳкор эди. Бироқ суд қарори ўзгармади.

Йигитнинг «оҳи» кўкка етгудек эди.

— Наҳотки фарзандимнинг тақдирини, келажагини аёллик шаънини, номусини топтаган, оналик ғурурини ерга урган кишига топширишса! Ахир унинг фарзандимга эгалик қилиш учун маънавий ҳаққи йўқ-ку?! — дерди боякиш йигит.

Бу воқеа менга жуда қаттиқ таъсир қилди. Анча ўйладим, бироқ, эрига хиёнат қилган аёлни оқлай олмадим, нимадир бунга йўл қўймади. Фарзанд тарбиясини тарбияси бузилган аёлга ишониб бўлармикин?

Б. МИРЗАҚОБИЛОВ.

ЯХШИ НИЯТ

Шу йилнинг январь ойида Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхоз умумий йиғилишида олти нафар номзод орасидан Муқаддас Холиқова раисликка сайланди. Энди эса одамлар опани танлаб, адашмаганликларига амин бўлмоқдалар. Ўша пайтда М. Холиқованинг дастури кўпчиликка маъқул тушганди. Чунки унда асосий мақсад ва эътибор колхозчи хотин-қизлар ҳаёти ва турмушини яхшилашга, уларга қулай шарт-шароитлар яратишга қаратилган эди.

Раиса ташаббуси билан якшанба куни дам олиш куни деб эълон қилинди. Пировардида хотин-қизлар қулай имкониятларга эга бўлдилар. Шунингдек далада ишловчиларнинг ойлик маошларига 30 фоиз қўшимча ҳақ қўшилди.

Тошлоқ участкасида анчадан бери ишламаётган 140 ўринли боғча ишга туширилди.

— Она фарзандидан кўнгли тўқ бўлсагина меҳнати унумли бўлади,— дейди М. Холиқова. — Шунинг учун ҳам фақат мавсумда ишлайдиган бу боғча ҳозир доимий ишлайдиган бўлди. Яқин кунларда эса колхоз идораси биносини ҳам боғчага бўшатиб бермоқчимиз.

Шу йилнинг ўзида 30 километр узунликдаги масофага газ қувурлари ўтказилди. Оқ олтин, Тошлоқ, Мўпир участкаларидаги хонадонларни эса 1992 йилда газлаштириш режага киритилди. «Оқ олтин» участкасида 62 минг сўмлик водопроводлаштириш ишлари бажарилди.

Биз Йўлдош Тўлабоев бошлиқ 2-бригадада каноп ўримини тугаллаётган хотин-қизлар билан суҳбатлашдик.

— Аёл киши аёл дардини яхши тушунар экан,— деди бригада аъзоси Инобат Шорусланова,— Опа раис бўлганларидан бери ибратли тадбирлар амалга оширилди. Яқиндагина Ўзбекистонимизнинг мустақиллик кунини жуда катта байрам қилдик.

Колхозда бу йилги оғир шароитда қишда таъминотда узилишлар бўлмаслиги учун ҳам пухта тараддуд кўрилди. 400 тонна буғдой, 50 тонна пиёз, 50 тонна картошка, 100 тонна маккажўхори дони қишга ғамлаб қўйилди.

— Ўзбекистонимиз мустақил бўлди,— дейди биз билан суҳбатда Муқаддас Холиқова.— Бинобарин, унинг гуллаб-яшнаши учун раҳбарлар ҳам, оддий колхозчилар ҳам муносиб ҳисса қўшишлари лозим. Мен Ўзбекистон Компартияси фавқулодда XXIII қурултойида айтилган гапларга тўлиқ қўшиламан. Колхозимиз меҳнаткашлари мустақиллик қўлга киритилган йилда план ва мажбуриятларини сўзсиз бажарадилар.

Муқаддас опанинг орзулари кўп. У Буюк ипак йўлида жойлашган «Ўртасарой» қишлоғининг қадимий шон-шуҳрати тикланишини, хўжалик иқтисодий жиҳатдан бақувват бўлиб, одамлар пиру-бадавлат яшашини истайди.

Яхши ният албатта амалга ошади.

З. ЗАБИХУЛЛАЕВА.

БИЛИБ ҚЎЙИНГ, БУ ҚИЗИҚ!

ЕНГИЛ ВА ОҒИР ТАОМ

Ҳар хил озиқ-овқат маҳсулотлари киши ошқозонида қанча вақтда ҳазм бўлади? Бу саволга жавоб бериш учун америкалик бир неча олим уч йил мобайнида 30 кишини кўплаб тажрибадан ўтказишди.

Тажриба натижаси қизиқ бўлди. Илгарилари «енгил» деб ҳисобланган кўп овқатлар тез ҳазм бўлавермас экан. Масалан, қовурилган бузоқ гўшти 4 соату 49 дақиқада, тузланган карам 4 соату 30 дақиқада, чўчқа гўшти 4 соату 26 дақиқада, гилос, шафтоли ва олхўри эса 3—4 соатда ҳазм бўлар экан.

Мол гўшти ва пишлоқнинг ҳазм бўлиши учун 3—4 соат, тухум, олма, нок ва хонбалиқнинг сингиши учун бир соатча вақт керак экан. Балиқларнинг бошқа хиллари уч соатдан кам бўлмаган фурсат ичида ҳазм бўлади.

Соғлом кишиларнинг ва айниқса, беморларнинг овқатланишини тўғри мақсадга мувофиқ равишда ташкил этишда бу текширишларнинг аҳамияти катта бўлди.

АСОСИЙ ТАЪМ

Қуёш спектрида етти хил асосий нурлар бўлиб, оламдаги минг туман бўёқлар ана шу 7 хил нурнинг турлича қўшилишидан иборат бўлгани каби, таъмнинг ҳам асосийлари кўп эмас — 8 та. Булар: ширин, аччиқ, заҳар, шўр, нордон, тахир таъм, туруш маза, ёғли маза.

Қолган чексиз таомлар ана шу саккиз асосий таъмнинг бирга қўшилишидан иборатдир. Аслида таъм тўққиз тоифага бўлинади, шундан саккизтаси мазалик, биттаси эса бемазага киради. Чунончи, тоза сув, соф тош, металл кабилар мазасиз нарсалардир.

Тўпловчи С. ОДИЛОВА.

1991 йил. Алишер Навоий йили

БУЮК ИЖОДКОРНИНГ ЕТУК ТАДҚИҚОТЧИСИ

МАҚСУД ШАЙХЗОДА бутун ижодий умри давомида катта аллома сифатида Навоий адабий меросини тадқиқ қилишга алоҳида иштиёқ, эҳтиром ва эъзоз билан ёндошди. Устоз «Ҳазрат Навоийнинг ўпиб қўлини» шоирнинг лирик ва эпик ижодига хос фазилатларни таҳлил қилиш ҳамда уни тадқиқ этишга бағишланган ўттиздан ортиқ илмий асарлар битиб қолдирди. Унинг «Гениал шоир», «Навоий ва замонамиз», «Навоийда аёллар образи», «Ҳайрат ул-аброр ҳақида», «Навоийнинг Самарқандда бўлиши», «Устознинг санъатхонасида» ва ниҳоят энг сўнгги «Ғазал мулкининг султони» асари ҳозир ҳам ўз аҳамиятини йўқотмаган.

Унинг 1948 йилда ёзган «Навоийнинг лирик қаҳрамони ҳақида» номзодлик илмий иши ўз даврида жуда юксак баҳо олди. Лекин асар қўлёзма ҳолида қолиб кетди. Қуйида мазкур асардан кичик бир парча эълон қилинмоқда.

Муҳсин ЗОКИРОВ,
Шайхзода адабий меросини ўрганиш ва нашр этиш комиссиясининг масъул котиби.

Мақсуд ШАЙХЗОДА

НАВОИЙ ЛИРИКАСИДА ТАЗОД УСУЛИ

ТАДРИЖ приёмини қўллаган шеърларида, Навоий айни бир фикрни ўстириб бориб, ўша олинган марказий образни аста-секин инкишоф эттириб, шу билан ўз тезисини тасдиқ ва таъкид қилган бўлса, энди у бир қўйган тезисини инкор ва рад этиш билан, унга қарши зид образ яратиш ёки зиддиятли кайфият туғдириш билан ўз муддаосига эришмоқчи бўлади. Биз ғазалдан олинган шу байтни кўрайлик:

Жаҳонки, оҳим ила тийрадур, эмас мумкин —
Бу шом дафъи юзунг субҳи бўлмайин мавжуд.[1]

Шоирнинг ҳасрат билан тортган оҳу фарёдлари жаҳонни қоронғу қилгандир. Аммо бу қоронғуликни (оқшомни, кечани) йўқотиш учун фақат бир чора бор: у ҳам бўлса: жононнинг саҳарга ўхшаган ёруғ юзидир. Демак шомни (қоронғуни) йўқотиш учун саҳар (ёруғлик) керак экан, иккинчи образ биринчисини инкор этади.

Яна бошқа бир ғазалдан қуйидаги парчани кўрайлик:

Кўзу кўнглум баҳру бор сайр эттилар ёр истабон
Бу сафарда топтилар яғмо кўнгул, ғарқоб кўз.
Кўзу кўнглумдин бири куйиб, бирисин бузди сайл,
Йўқса нечун бўлди нопайдо кўнгул, ғарқоб кўз![2]

Бу парчада ҳам биз тазод (қарама-қаршилик) приёмининг порлоқ намунасини кўрамиз: кўз кўнгул денгизларни ва қуруқликларни саёҳат қилиб ёрни изладилар. Аммо натижада кўнгул талон-торож бўлди, кўз эса сувга ботиб кетди. Кўнгул куйди, кўзни сел оборди. Кўнгул йўқ бўлди, кўз эса ғарқоб бўлди. Демак, ишқ можароси кўзни ҳам, кўнгулни ҳам барбод (инкор) этади.

Баъзан шоир шу тазод приёмини бир мисранинг ўзидаёқ (бир неча бор) қўллашга муваффақ бўлади. Масалан:

Шакар лаблар табассум қилганин кўргач кўнгул берма,
Ки бедилларни аччиғ йиғлатур охир бу шакар ханд.

Бу байтда икки тазод бор: Биринчи мисрадаги «табассум» билан иккинчи мисрадаги «йиғлатур» ўртасида ва иккинчи мисранинг ўзида «шакарханд» билан «аччиғ йиғлатур» ўртасида!

Юқорида бошқа бир муносабат билан келтирилган байт[3] ҳам шу тазодга яққол мисол бўла олур: бу ерда икки ҳолат ўртасидаги чуқур психологик фарқ, тасвирий қарама-қаршилик орқали кўп нафис тарзда ечилади. Бир мисрада — қуёшга қараганда кўзлари қамашиб ёшланган одамлар (бу лавҳада руҳий алам йўқ!); иккинчи мисрада эса қуёш ботгандан (яъни, севилган жонон кетгандан) кейин ошиқнинг йиғлаши (бу лавҳада ҳижрон дарди бор!).

Шу усулнинг Навоий лирикаси учун қанчалик характерли бўлганини кўрсатиш учун яна, сўнгги бир мисолни келтирайлик:

Бу фоний дайр аро гар шоҳлиғ истар эсанг бўлғил—
Гадолиғ нониға хурсанду бўлма шаҳға ҳожатманд[4].

Шу байтда «шоҳлиғ» ва «гадолиғ», «хурсандлик» ва «ҳожатманд»лик мафҳумлари зўр журъат билан бир-бирига қарама-қарши қўйилганлар. Кишининг инсоний шараф ва шаънини куйлаш учун шоир шундай бир усулни қўллаши, зотан, табиий эди. Чунки санъаткорнинг ўткир кўзи жамиятдаги икки қарама-қарши қутбнинг — муҳташам саройларнинг ва фақир кулбаларнинг шоҳиди бўлган эди (гарчи бу қарама-қаршиликнинг чин сабабини тушунолмаган бўлса ҳам). Бутун виждони билан зулм ва жафони ёмон кўрган Навоий бу адолатсизликни йўқотишнинг йўлини билмас эди, аммо ўзининг чуқур инсоний савқи — табиийси билан сезар эдики, эзилган фақир одамлар қуллик ва бандалик мафкурасини енгиб, чинакам инсоний шарафнинг қадрига етсалар, бир кун золимлардан садақа эмас, ҳуқуқ талаб қилишлари, фаол кураш йўлига тушиб кетишлари мумкиндир. Шунинг учун шарт: қўллардаги кишанни парчаламасдан олдин миядаги бандачилик занжирларини узиб ташлашдир. Бунинг учун эса одамзод, даставвал, ўзининг инсонлик шаънини бир карра қадрлаб олиши лозим.

Албатта, бу ҳақиқатни ўз даврида идеалистларча ва туманли равишда сезар — «шуур уйғонишини»ни иқтисодий омиллар билан боғлай олмасди. Лекин шундай бўлса ҳам Навоий кишини комил инсон бўлишга даъват қилар экан, бу ҳолат унинг олижаноблигини ва узоқ кўрарлигини исбот қилар эди. Мана, шундай қилиб, давр зиддиятларини инъикос эттиришда шоир тазод усулидан кенг фойдаланганки, бу Навоий лирикасига хос учинчи хусусиятдир.

1 «Чор девон». 45-бет.
2 «Чор девон». 49-бет.
3 «Гар қуёшға эл назар қилса кўзига ёш тўлур,
Ул қуёш борғач назардин кўзларимга тўлди ёш». («Чор девон». 89-бет).
4 «Чор девон». 45-бет.

• ХОТИРА •

Зиёвуддин БОБОХОНОВ кўчасидаги уйлар

ТОШКЕНТ ШАҲАР ижроия қўмитасининг жой номларини белгиловчи Атамалар комиссиясида раис ўринбосари бўлиб ишлаётган вақтим. Собир Раҳимов ноҳияси ижроқўмидан келган вакил бир неча маҳаллалар тавсияномаларини қолдирди. Уларни варақлаб ўтириб, Бобур маҳалла аҳлининг сўрови билан қизиқиб қолдим. Мазкур сўровда марҳум муфти Зиёвуддин ибн эшон Бобохон ҳазратларининг хотираларини абадийлаштириш учун «Бежинский» кўчасига у кишининг номини беришимиз таклиф қилинганди.

Хаёл болалик йиллари сари етаклади. Мен холамиз яшайдиган, «Бежинский» кўчасига туташ Бобожонов кўчасига кўп борардим. (Ўзимиз ҳам Бобожонов кўчаси бошланишидаги «Маннон табиб» мавзесида яшаганмиз). Ўша вақтларда қайси жойга ёки йиғинга борманг «Зиёвуддин қори ҳазратлари»,— деб гап бошланишига гувоҳ бўлардингиз. Мен буни элас-элас бўлса-да, хотирлайман.

Қўлимда Зиёвуддин Бобохонов ҳақидаги бир қанча ҳужжатлар:

«Зиёвуддин Бобохонов — 1908 йили қори—эшонлар оиласида туғилган. Отаси Абдумажидхонов Бобохон ака қўлида илм олади.

1923 йилдан 1931 йилгача Тошкентдаги Баракхон, Кўкалдош мадрасаларида ўқиб, ҳадис ва араб адабиётидан таҳсил кўрди.

1941—1943 йилларда Ўрта Осиё ва Қозоғистон диний Бошқармаси ташкилий комитетида котиблик қилди.

1943—1957 йилларда Ўрта Осиё ва Қозоғистон диний бошқармасида раис ўринбосари бўлиб ишлади.

1947 йили Қоҳирадаги Ал-Азхал дорилфунунида ўқиб, диплом олди.

1957 йилдан бошлаб муфти сифатида фаолият кўрсатди».

«Зиёвуддин Бобохонов СССР мусулмонлари ташкилоти халқаро алоқалар бўлими раиси, СССР тинчликни ҳимоя қилиш комитетининг, Осиё ва Африка бирдамлиги комитети президиумининг аъзоси бўлиб ишлади. Тинчликни ҳимоя қилиш соҳасидаги хизматлари учун 1966 йилда Марокаш Олий ордени билан, 1968 йили «Ҳурмат белгиси» ордени билан. Тинчликни ҳимоя қилишдаги хизматлари учун 1969 йилда Иордания ордени билан, 1978 йили «Халқлар Дўстлиги» ордени билан мукофотланди».

Мен Зиёвуддин қори Бобохонов шахси билан яқинроқ танишиш мақсадида Бобур маҳалласига йўл олдим. Маҳалла чойхонасида одам сийрак. Бунинг боиси мен борган вақтда иш куни ва қоқ пешин эди. Биринчи суҳбатдошим Зиёвуддин қори Бобохоновнинг тенгдоши Халил ота Ёқубов бўлди:

«У кишини худо раҳмат қилсин, жуда яхши одам эдилар. Шу маҳалла ободончилигида анча меҳнатлари синган. Мана шу чойхона қурилган ер ҳам асли Зиёвуддин қорига тегишли эди, маҳаллага тортиқ қилганлар. Ариқларга бетон қувури ётқизиш ишларига бош бўлганлар».

Йўлдошев Саид: (53 ёшда).

«Мен баъзан Қори акамизни машинада у ёқ—бу ёққа олиб борардим. Минг раҳмат у кишига, жуда инсонпарвар эдилар. Кимнинг қандай камчилиги бўлса, доимо ёрдам қилардилар...»

Мен мақолани янада кенгайтиришим, диний бошқармага, Зиёвуддин қори Бобохонов яшаган «Ҳувайдо» маҳалласига бориб, суҳбатлар уюштиришим ҳам мумкин эди. Лекин ўйлаб қолдим: у киши ҳақида қанча ёзсак ҳам оз. Бироқ қай тарзда, қандай йўналишда ёзмайлик, аҳоли фикри билан уйғун ва ўхшаш чиқиши аниқ. Одамлар Зиёвуддин қори Бобохонов номини ҳамон катта ҳурмат билан тилга олишади. Инсон борки, эзгуликни доимо қадрлайди, унутмайди. Шундан бўлса керак, Бобур маҳалла аҳли Зиёвуддин Бобохонов хотирасини абадийлаштириш ташаббуси билан чиқди.

Мен «Зиёвуддин Бобохонов кўчаси»дан ўтиб борар эканман, Хусрав Деҳлавийнинг:

«Шундай яшагил, ки
Жисми покингдан,
Қайта яратсинлар
Сени ҳокингдан!» —

деган мисралари мағзини тўлиқ англагандек бўлдим.

Дилмурод САИДОВ.

Сураткаш Д. Аҳмад.

ЭЪЛОНЛАР БУРЧАГИ

ЙИГИТЛАР ВА ҚИЗЛАР!

Агар Сиз Ўрта Осиёдаги энг йирик корхоналардан бири бўлмиш Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилмоқчи ва Тошкент техника дорилфунунида таълим олмоқчи бўлсангиз

8-ТАЖРИБАВИЙ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА ЎҚИШГА КЕЛИНГ!

Бу ерда Сиз учиш аппаратларини йиғувчи-чилангар, механика-йиғув ишлари чилангари, саноат ускуналарини таъмирловчи чилангар, рақамли дастур воситасида бошқариладиган дастгоҳларнинг оператори, токарь фрезерчи, кенг қамровли дастгоҳчи касбларини эгаллаб чиқишингиз мумкин.

Таълим ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

9-СИНФЛАРНИ БИТИРУВЧИЛАР ТАЖРИБА ГУРУҲИДА ЎҚИЙДИЛАР ВА 2 ЙИЛ ДАВОМИДА ЎРТА МАЪЛУМОТ ҲАМДА КАСБ ЭГАСИ БЎЛАДИЛАР.

Бир йиллик гуруҳлардаги 9-синф битирувчилари ишчи малакасини эгаллайдилар.

11-синфни битирувчилар ойига 115—150 сўм миқдорида стипендия олиб ўқийдилар ва 6 ой давомида касб эгаллаб чиқадилар.

Ўқиш даврида ўқувчилар овқат, кийим-бош билан таъминланадилар. Улар Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли пансионат ва профилакторийда дам олиб, соғлиқларини мустаҳкамлашлари мумкин.

Ўқиш вақти меҳнат фаолиятига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини «аъло» баҳолар билан битирганлар Тошкент техника дорилфунунига ўқишга юбориладилар.

Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтган бошқа шаҳарлик ўқувчиларга ётоқхонадан жой берилади.

Билим юртига қуйидагича борилади: 10, 23, 27-трамвайлар, 18, 49, 97-автобуслар, 1, 10, 14, 18, 24-троллейбусларнинг «Ленинград» меҳмонхонаси бекати.

Манзилимиз: 700128, Усмон Юсупов кўчаси, Авиациятор кўчаси, 10-уй. Телефонлар: 41-57-54.

ТОШКЕНТ «ВОДОКАНАЛ» ТРЕСТИ

15 НОЯБРГАЧА

АБОНЕНТЛАРГА СУВҚУВУР-КАНАЛИЗАЦИЯ ХЎЖАЛИКЛАРИНИ

1991—1992 йиллар қиш мавсумида фойдаланишга тайёрлаб қўйишни

ТАКЛИФ ЭТАДИ

БУНИНГ УЧУН ҚУЙИДАГИЛАРНИ БАЖАРИШ ЛОЗИМ:

Сувқувур ва канализацияни ҳар эҳтимолга қарши таъмирлаш;

вақтинча мавсумий сув тақсимлагичларни ёпиб қўйиш;

очиқ ётган сув қувурлари, сув сарфини ҳисобга олувчи узеллар ва сув тақсимлагичларни иситиб қўйиш.

Қиш шароитида, фойдаланишга тайёрланмаган сувқувур-канализация хўжаликлари қўшимча огоҳлантиришсиз шаҳар сув тармоғидан узиб қўйилади.

Бир йўла сув ҳақини ўз вақтида тўлаш лозимлигини эслатамиз.

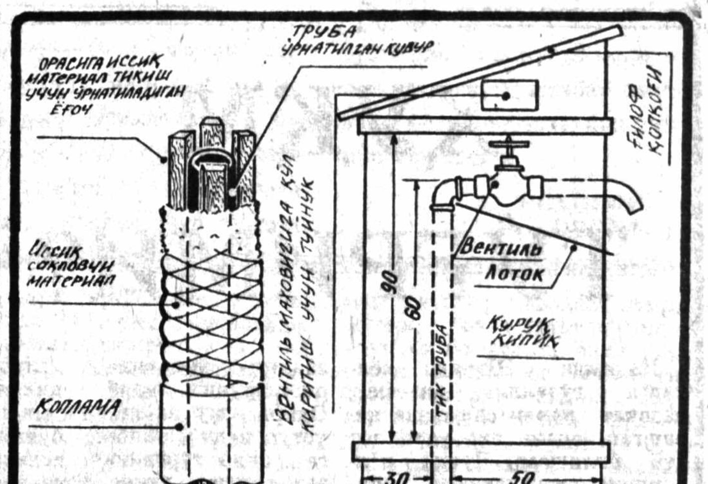

ҲОВЛИ СУВҚУВУРЛАРИНИ ҚИШ МАВСУМИГА ТАЙЁРЛАШ

Ҳовли сувқувурларининг тик қувурларини қиш мавсумига иситаётганда қувурнинг ташқи сатҳи— тик қувур ва иситувчи материал оралиғида 40—60 миллиметр бўшлиқ қолиши лозим.

Майдаланган сомон, қуруқ қипиқ, қуриган ўт ва бошқа иссиқлик ўтказмайдиган материаллар ўраш материали бўлиб хизмат қилиши мумкин.

Иситиш материалининг қалинлиги камида 30—25 сантиметр бўлиши керак.

Сув тик қувурини ўраш учун металл тўрлар, қоп, қалин қоғоз ва бошқалар қўлланилади.

Водопровод тик қувури ўралганидан сўнг у ёғоч билан ўраб чиқилади ва бўш қолган оралиққа қипиқ тўлдирилади.

Кўпинча жўмракнинг сальниги ишдан чиқиб, сув иссиқликни сақловчи материалга оқиб кетади. Шунинг учун жўмракнинг тагида тунука ёки шифер бўлиши, уни ёғоч қопламадан ташқарига чиқариб, бир мунча нишаблик билан ўрнатиш лозим. Ғилофнинг усти очилиб, ёпиладиган қопқоқ билан ёпилиб, жўмрак маховиги учун туйнук қолдирилади.

СПОРТ — СПОРТ — СПОРТ — СПОРТ

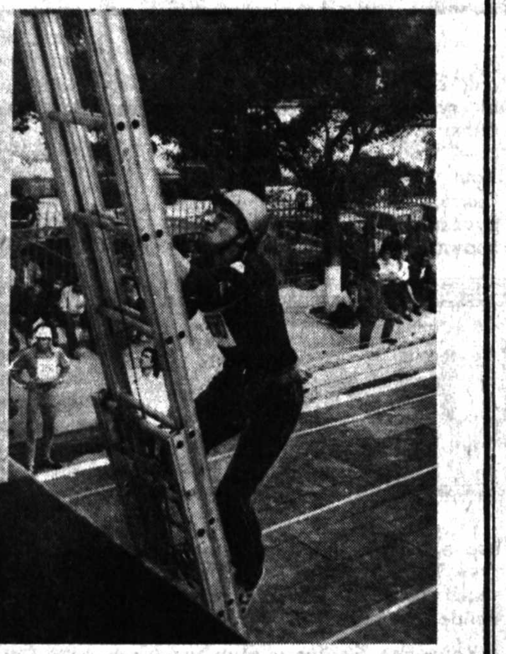

● КУНИ кеча Тошкентда ўт ўчириш-амалий спорти бўйича Бутуниттифоқ турнири ниҳоясига етди. Биринчиликда ўн жумҳурият, шунингдек Москва, Санкт-Петербург шаҳарларининг жамоалари қатнашишди. Ўт ўчирувчилар нарвон ёрдамида 4-қаватга чиқиш, икки кураш, тўсиқлар оша 100 метрга югуриш, уч қисмли нарвон билан 3-қаватга чиқиш, 4х100 метрли эстафета машқларини бажаришди.

Чемпионат якунига кўра россияликларга тенг келадигани топилмади. Санкт-Петербургликлар иккинчи, Белоруссия жамоаси учинчи ўринларни эгаллашди. Республикамиз вакиллари кучли олтиликдан жой олишди. Тўрт кунлик мусобақада мамлакатнинг бир неча рекорди янгиланди.

СУРАТЛАРДА биринчилик мусобақалари акс эттирилган.

Суратчи Ҳ. СОЛИҲОВ.

ФУТБОЛ:

ИККИНЧИ ЛИГА.

Ўрта Осиё минтақасида мусобақалар ҳал қилувчи паллага кирди. Биринчи лигага ўтиш турнирида иштирок этиш учун кураш асосан уч жамоа орасида бормоқда. Улар орасида пойтахтнинг икки командаси борлиги қувонарли ҳолдир. Навбатдаги бўлиб ўтган мусобақаларда пешқадамлар навбатдаги ғалабага эришишди. «Трактор» сафарда «Свердловчи» командаси устидан 4:2 ҳисобида устун келган бўлса, «Умид» ўз майдонида «Чирчиқ»ни 3:1 ҳисобида мағлубиятга учратди. Қолган учрашувлар қуйидаги натижалар билан якунланди: «Орол» — «Зарафшон» — 2:0, «Тўрткўлчи» — «Қурувчи» — 5:1, «Аҳал» — «Гулистончи» — 2:1, «Небитчи» — «Соҳибкор» — 5:0, «Марв» — «Наврўз» — 2:2, «Бинокор» — «Норин» —1:0, «Регар» — «Бағдодчи» — 2:1, «Геолог» — «Шаҳрихончи» — 1:2, «Мароқанд» — «Хўжанд» — 2:2, «Янгиер» — «Ёшлик» — 2:0, «Кончи» — «Кимёгар» — 3:2. Жадвалнинг юқори қисми қуйидагича ҳолатда:

МУСОБАҚА ЖАДВАЛИ

	У	Ю	Д	М	Т	О
«Трактор»	39	27	7	5	85—32	61
«Умид»	39	23	8	8	70—35	54
«Хўжанд»	39	21	11	7	78—43	53
«Шаҳрихончи»	40	22	6	12	93—56	50
«Чирчиқ»	39	21	5	12	69—44	47
«Мароқанд»	40	20	7	13	76—60	47
«Регар»	39	21	3	15	61—56	45
«Зарафшон»	40	18	8	14	48—40	44
«Небитчи»	39	19	5	15	63—44	43
«Орол»	39	19	5	15	51—50	43
«Кимёгар»	40	17	9	14	79—55	43
«Бағдодчи»	40	18	6	16	58—62	42
«Соҳибкор»	39	16	10	13	55—54	42
«Наврўз»	39	16	9	14	57—50	41
«Ёшлик»	39	18	3	18	68—61	39
«Свердловчи»	39	14	11	14	51—53	39

ҚИШЛОҚ КОРХОНАСИ ЯНГИЛИКЛАРИ

ИШБИЛАРМОНЛИКНИ ЎРГАНАЁТГАНЛАР

Маҳаллий саноат вазирлигига қарашли Ғалаба район саноат корхонасида 12 хил маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. 189 нафар ишчининг кўпчилиги касаначилик асосида ишловчи уй бекалари, кўп болали оналардир. Улар тайёрлаётган турли хил маҳсулотлар — кийим-кечаклар, болалар ва катталар учун кўйлаклар, пайпоқлар, жемперларнинг бозори чаққон.

Шахсий чорвачилик хўжаликларида 44 бош чўчқа, 10 бош қорамол, 25 бош пархезбоп қуён парваришланмоқда. Благовешенко даҳасида корхонанинг ўз дўкони ва қассобхонаси бор. Бугунга қадар бу ерда аҳоли учун 12 минг сўмлик гўшт сотилди.

Чорвачилик билан шуғулланаётганлар вақтида ем-хашак билан таъминланиб турибдилар.

ХИВА ГИЛАМЛАРИ

Хива гиламларининг довруғи машҳур. Корхонада ҳам ана шундай харидоргир гиламлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Тўрт нафар қиз Хивадан гилам тўқишни ўрганиб қайтишди. Дастгоҳларни ясаш, ўрнатишда эса район тажриба-механика заводи мутахассислари яқиндан кўмак беришди. Гилам тўқувчи дастгоҳлар ўрнатилди. Турли миллат вакилларидан иборат 34 нафар гиламдўз қизларга Турсуной Соқбоева раҳбарлик қилмоқда. Муҳаббат Нурғозиева, Гулсара Ахмонова, Гулчеҳра Чинтошева, Татьяна Нам, Лола Асилбоева, Раъно Усмонова, Паризод Холбоева, Роҳила Умарова, Мадина Турғунбоевалар касб маҳоратларини ошириб бормоқдалар.

Корхонани Фарғона вилоятининг Олтиариқ ип-йигирув комбинати шартномага асосан хом ашё билан таъминлаб турибди. Аҳолидан жун йиғиб олиниб, қайта ишланмоқда.

Келгусида «Заря коммунизма» колхозида гилам цехи филиали очилади. Бу ерда 20 та дастгоҳ ўрнатилади.

ХАРИДОРЛАР ХИЗМАТИДА

Солдатский шаҳри ва Қўрғонча қишлоғида корхонада ишлаб чиқарилган маҳсулотлар билан савдо қилувчи махсус дўконлар бор.

Тайёр кийим-кечаклар, турли ҳажмдаги гиламларни харид қилишни истаганлар район марказидаги дўконга боришлари мумкин. Қўрғончадаги дўконда эса қандолатчилик маҳсулотлари сотилади. Шу қишлоқда корхонанинг ойига 6 минг сўмлик маҳсулотлар ишлаб чиқарувчи қандолатчилик цехи ҳам бор. Бу ерда аҳолига сотиш учун иссиқ нонлар, хуштаъм печеньелар тайёрланади, харидорларга маъқул маҳсулот учун буюртмалар қабул қилинади.

З. ИСРОИЛОВ.

Муҳаррир Н. НАСИМОВ.

МУАССИСЛАР: ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИ ВА «ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖУРНАЛИСТЛАР ЖАМОАСИ.

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КУЧАСИ, 32.

Муҳаррир ўринбосарлари — 335885, 325747, 325748, 337916; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; бўлимлар: мафкура — 325778, 337010; қишлоқ хўжалиги — 325647; саноат, қурилиш ва транспорт—325749; маҳаллий Кенгашлар ҳаёти—325733; ижтимоий масалалар — 325556; маданият — 325767; адабиёт ва санъат — 325553; ёшлар ҳаёти, ахборот, ҳарбий-ватанпарварлик ва спорт — 325645; хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; жамоатчи кенгаш қабулхонаси — 334048, 325354; эълонлар бўлими — 325727.

● Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриёти нинг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. 700000, Тошкент, ГСП, Ленинград кўчаси, 32. Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. ● 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нашр кўрсаткичи: 6124. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 19.10. 44 минг нусха босилди.